

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
47. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 02.12.2004. godine, s početkom rada u 10,15 sati**

**PREDSJEDAVAJUĆI
MARTIN RAGUŽ**

Zastupnici, poštovani gosti, otvaram 47. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

... 26 zastupnika i da imamo kvorum za punovažno odlučivanje. Rekao sam, evo su me izvijestili iz Službe, da postoje problemi sa tehnikom, pa molim vas da to uvažite dok to ne proradi, ako bude izjašnjavanja, pa čemo se izjašnjavati sa ovim kartonima, koje imate na vašim stolovima.

Pozdravljam i naše goste koji redovito prate sjednice ovog doma. Želim vam samo reći da smo pored uobičajenih poziva koje redovito šaljemo, obzirom da danas razmatramo izvješće o izvršenoj reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH, pozvali i predstavnike Ureda za reviziju. Još jednom sve vas srdačno pozdravljam.

Prije nego što krenemo na realizaciju dnevnog reda, želim vas izvijestiti, svi ste dobili tu obavijest i poziv i u pisanoj formi, da kao zastupnici ovog doma i ovog parlamenta danas nazočimo preuzimanju mirovne misije od strane EUFOR-a od SFOR-a i u tom smislu organizirali smo zajednički prijevoz autobusom i da ne bi sad pravili selekciju ko ide ko ne ide, dakle, svi imaju mogućnosti da u 11 sati odemo u pola dva bi nastavili sa radom i nastojali danas po podne da iscrpimo dnevni red. Radili bi negdje 10 do 11, ako bi mogli stići. Molim vas da ovo uvažite i da krenemo sa radom, uz sugestiju, da pokušamo zapisnik i zastupnička pitanja završiti do tog termina.

Vi ste, uz poziv dobili i dnevni red. Prijedlog dnevnog reda. Jutros u devet sati imali smo sjednicu Kolegija u proširenom sastavu. Na proširenom kolegiju usuglasili smo dopunu predloženog dnevnog reda sa četiri točke. Prvo to je zahtjev Predsjedništva BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, po žurnom postupku, sukladno članku 104. Poslovnika i to kao 6. točku dnevnog reda. Imenovanje tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu zakona o osnivanju izvozno-kreditne agencije BiH, kao 2. točku. Zatim, kao 24. U 24. točci, vezano za ratifikaciju, odnosno davanje suglasnosti da se uvrste dva dokumenta i to pod 1. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Republike Bjelorusije o cestovnom prijevozu putnika i tereta i pod b) Konvencije o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav. Konvencija o zaštiti rijeke Dunav.

Zatim, prijedlog odluke o davanju autentičnog tumačnje Zakona o slobodnim zonama i prijedlog kao 22. točku dnevnog reda, ovo je bila 25. točka dnevnog reda i 26. točka dnevnog reda Prijedlog odluke o utvrđivanju prestanka mandata poslaniku gospodinu Munibu Jusufoviću.

Ja otvaram raspravu o dnevnom redu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu i konstatiram da današnja 47. sjednica ima sledeći dnevni red:

1. Zapisnik 46. sjednice Predstavničkog doma,
2. Zastupnička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev zastupnika Mirsada Ćemana za razmatranje Prijedloga zakona o prijenosu poslova medijacije na udruženje medijatora po proceduri članka 105. Poslovnika,
4. Zahtjev Administrativne komisije Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine po proceduri članka 105. Poslovnika,
5. Zahtjev Administrativne komisije Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine po proceduri 105. Poslovnika,
6. Zahtjev Predsjedništva BiH za razmaranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci, po žuivnom postupku, sukladno članku 104. Poslovnika,
7. Prijedlog zakona o sudjelovanju pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine, državnih službenika i ostalih uposlenih u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu (prvo čitanje) – predlagač zastupnik Momčilo Novaković,
8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini sa Izvještajem Komisije za finansije i proračun – (predlagatelj Zakona zastupnik gospodin Momčilo Novaković),
9. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za unapređenje inozemnih investija u BiH,
10. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine,
11. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine,
12. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini,
13. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda,
14. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine,
15. Izvješće Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine,
16. Izvješće o izvršenoj reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2003. godinu, sa Izvještajem Komisije za finansije i proračun, sljedećih institucija:
  - Agencije za statistiku BiH,
  - Državne granične službe BiH,
  - Instituta za standarde, metrologiju i intelektualno vlasništvo BiH,
  - Izbornog povjerenstva BiH,
  - Predsjedništva BiH,
  - Regulatorne agencije za komunikacije BiH,
  - Službe za zajedničke poslove institucija BiH,
  - Agencije za državnu službu BiH,
  - Agencije za unapređenje stranih investicija BiH,
  - Arhiva BiH,
  - Ministarstva civilnih poslova BiH,
  - Ministarstva vanjskih poslova BiH,

- Parlamentarne skupštine BiH,
  - Pravobraniteljstva BiH,
  - Suda BiH,
  - Tužiteljstva BiH,
  - Ureda za veterinarstvo BiH,
  - Ustavnog suda BiH,
  - Agencije za informacije i zaštitu BiH,
  - Centra za uklanjanje mina BiH,
  - Direkcije za civilnu avijaciju BiH,
  - Direkcije za evropske integracije BiH,
  - Direkcije za implementaciju projekta CIPS,
  - Doma za ljudska prava BiH,
  - Instituta za akreditiranje BiH,
  - Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika BiH,
  - Ministarstva financija i trezora BiH,
  - Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
  - Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH,
  - Ombudsmena za ljudska prava BiH,
  - Stalnog komiteta za vojna pitanja BiH,
  - Vijeća ministara BiH – Službe.
17. Izvješće o stanju u odbrambenim i sigurnosnim strukturama u Bosni i Hercegovini (podnositelj Zajednička komisija za odbrambenu i sigurnosnu politiku),
18. Izvješće Zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku o prijedlogu zaključaka i mjera povodom rasprave o Informaciji o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine,
19. Prijedlog Rezolucije o prihvatanju obaveza Otavskog dokumenta sa programom djelovanja međunarodne konferencije o populaciji i razvoju (ICPA) iz 2002. godine – predlagatelj zastupnik Milorad Živković,
20. Prijedlog Rezolucije o odlaganju slanja svih BH vojnih i policijskih formacija u misije u inozemstvo do donošenja odgovarajućeg Zakona i aktivnostima u ovoj oblasti (predlagatelj zastupnik Zlatko Lagumdžija),
21. Prijedlog odluke o utvrđivanju prestanka zastupničkog mandata Nikoli Kragulju, zastupniku u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH,
22. Imenovanje po tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu zakona o osnivanju izvozno-kreditne agencije BiH IGA
23. Razrješenje zastupnika Mirka Blagojevića u Administrativnoj komisiji i Komisiji za finansije i proračun i izbor novog člana,
24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
- a) Ugovora između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o veterinarskoj saradnji,
  - b) Sporazum o saradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vijeća ministara Republike Albanije,
  - c) Sporazuma o razvojnem kreditu (Drugi projekat podrške zapošljavanju) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne aocijacije za razvoj (SESP),
  - d) Sporazuma o razvojnem kreditu (Drugi kredit za prilagođavanje socijalnog sektora) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj (SOSAC II),
  - e) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Bjelorusije o drumskom prijevozu putnika i tereta,
  - f) Konvencije o saradnji nazaštiti i održivoj upotrebi rijeke Dunav (Konvencija o zaštiti rijeke Dunav)

25. Prijedlog autentičnog tumačenja članka 9. Zakonja o slobodnim zonjama,
26. Prijedlog odluke o utvrđivanju mandata zastupniku gospodinu Munibu Jusufoviću.

To bi bio prijedlog dnevnog reda. A, sada mi dame i gospodo dozvolitite da u ime ovog zastupničkog doma kažem, da mi je posebna čast i zadovoljstvo danas da na našoj sjednici Zastupničkog doma pozdravim gospodina Gustava Seu, predsjedika vanjskog-političkog odbora Zastupničkog doma Italije i da mu se najsrdačnije zahvalim što je dio svoje posjete koju je jučer započeo u Sarajevu posjetom našem parlamentu danas nastavlja drugim institucijama, odvoji da nazoči sjednici našeg doma. Još jednom ga srdačno pozdravljam. Zahvalujem se na svemu onom što je jučer rekao, u smislu potpore ukupnog talijanskog parlamenta Parlamentu BiH, njegovoj infrastrukturi i edukaciji, lobiranju za BiH i daljem razvoju prijateljskih odnosa između dvije zemlje. Hvala lijepo.

/APLAUZ/

Nastavljamo sa radom. Prema prijedlogu koji sam dao na početku, molim vas da pokušamo završiti prvu i drugu točku do odlaska na ceremoniju primopredaje, tako da budemo, zaista odgovorni.

Ad.1. Zapisnik sa 46. sjednice Zastupničkog doma

Imate li primjedbi na zapisnik? Nema. Zaključujem raspravu. Možemo li prihvatiti zapisnik sa 46. sjednice Zastupničkog doma. Molim da se izjasnite podizanjem kartona.

Ko je za? Hvala lijepo.

Ima li neko protiv?

Suzdržan? Nema.

Konstatiram da smo jednoglasno prihvtili Zapisnik sa 46. sjednice Zastupničkog doma.

Ad.2. Zastupnička pitanja i odgovori

Za ovu sjednicu odgovore na zastupnička pitanja dobili su zastupnici kako slijedi:

- Nikola Špirić na pitanja sa 36. i 45. sjednice Doma.
- Seada Palavrić na pitanja postavljena na 38. i 39. sjednici,
- Selim Bešlagić, Momčilo Novaković i Nenad Mišić na pitanja postavljena na 41. sjednici,
- Vinko Zorić na pitanja postavljena na 42. sjednici Doma,
- Mehmed Suljkanović na pitanja postavljena na 44. sjednici Doma,
- Milorad Živković, na pitanja postavljena na 45. i 46. sjednici Doma,
- Ivo Miro Jović na dva pitanja sa 45. sjednice Doma,
- Mirsad Ćeman, Vinko Zorić, Muhamed Moranjkić, Filip Andrić, na pitanja postavljena na 45. sjednici, i
- Sead Avdić na inicijativu iznesenu na 46. sjednici

Evo, vidimo, ako ništa kvantitet odgovorenih pitanja se popravlja. Nadam se da će i kvalitet to pratiti. Ima li komentara na dobijene odgovore? Gospodin Sead Avdić. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

... promtno odgovorilo na ovu sugestiju, odnosno inicijativu, koju smo podnijeli na prošlom zasjedanju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine. Ja citiram samo jedan stav u odgovoru Pedsjedništva, radi se o stavu Savjeta Bezbjednosti UN, koji kaže, svako insistiranje domaćih vlasti da se izvrši revizija decertifikacije bilo bi bezuspješno, s obzirom da je BiH prihvila mandat IPTF-a kao organa UN u kapacitetu koji sadrži u navedenim međunarodnim dokumentima. Podržavajući rad IPTF na prostorima BiH i uz svesrdnu zahvalnost za misije IPTF-a u BiH, ipak, jednostavno mišljenje je visokog komesara za ljudska prava UN nešto drugačije prima ovaj problem u BiH. U tom kontekstu bilo bi dobro da Predsjedništvo možda preispita i drugačije stavove ,u smislu, u okrivu UN, kako bi možda mogao dobiti jednog praznog prostora da štiti ljudska prava u BiH, s aspekta ovih molbi, koje je podnio preko 600 decertificiranih policajaca u BiH. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Seadu Avdiću. Nema više komentara. Zaključujem ovaj dio ove točke dnevog reda i prelazimo na postavljanje novih zastupničkih pitanja. Prva se javila gospođa Ljiljana Milićević, pa Jelina Đurković, pa gospodin Muhamed Moranjkić. To je redoslijed do sada prijavljenih. Gospođo Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, cijenjene kolege,

Moje pitanje se odnosi na istraživački centar pri Parlamentarnoj skupštini BiH. O čijem osnivanju sam upoznata prilikom sjednice Komisije za finansije i čije postojanje pozdravljam i ne ulazim u suštinu pitanja opravdanost postojanja, nego ose pitanje odnosi na to.

Na koji način je izvršen prijem lica u istraživački centar pri Parlamentarnoj skupštini BiH? Odnosno, da li je tada i u kom sredstvu informisanja bio raspisan konkurs? Koliko se lica prijavilo na konkurs i kakva je nacionalna struktura prijavljenih lica? Ko je odlučivao o prijemu lica i koliko je lica sa stalnim statusom primljeno i kakva je njihova nacionalna struktura? Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodi Milićević. Gospođa Jelina Đurković.

JELINA ĐURKOVIĆ

Ja imam jednu inicijativu i jedno pitanje. Inicijativa se odnosi na zbivanja koja su vezana za posljedice radijacije osiromašenog uranijuma na zdravlje ljudi u BiH. U tom smislu, predlažem da Predstavnički dom formira ad-hoc komisiju za utvrđivanje posljedica radijacije osiromašenog uranijuma na zdravlje ljudi, građana u BiH i to, s naročitim akcentom na prostor Hadžića, Han Pijeska i Bratunca, zato što je u vrijeme bombardovanja Hadžića i Han Pijeska živjela jedna, hajde da kažem, struktura ljudi, a sada druga. Ti koji su bili otišli poslije sporazuma ili poslije bombardovanja razišli se u istočni dio BiH, treba i njih, također uključiti u istraživanje. Najveći broj populacije nalazi se u Bratuncu.

Podstrek za ovo, dobila sam na osnovu izvještaja štampe ili pisanja štampe u Italiji, gdje je podignuta temepratura, javnog mjenja u vezi oboljevanjem vojnika, koji su učestvovali u toku rata u BiH, zapravo poslije rata u okvirima snaga SFOR-a ili stabilizacionih snaga.

Utvrđena je, naime, da se od nekih, koliko ja pamtim brojke 370 vojnika, 260 razboljelo od teške bolesti, za koje se sumnja da su posljedica radijacije osiromašenog uiranijuma. U našoj štampi, u našoj javnosti s vremena na vrijeme se pokretalo ovo pitanje. Ima li posljedica ili nema posljedica, ali nikad do kraja nije istraženo da li su, da li postoje posljedice, da li su one vezane za radijaciju i u koja vrsta bolesti se javlja kao posljedica radijacije?

Dakle, ja predlažem, da naša komisija, da formiramo tu komisiju i da ona u saradnji sa ljekarskim udruženjima, komorama sa vladama oba entiteta pokuša da uspostavi saradnju i dođe do takvih podataka. Kad dođemo do takvih podataka, onda ćemo naprsto znati šta sa tim izvještajem i kako ga onda, kako postupiti poslije tog izvještaja. To je inicijativa.

A, poslaničko pitanje, ponovljeno poslaničko pitanje upućujem Savjetu ministara i pitam ga. Zašto Savjet ministara ne ispunjava svoj dio obaveze saradnje sa Haškim tribunalom u onom segmentu koji se odnosi na formiranje komisije za ispitivanje istine o događajima u Sarajevu od 1992. do 1995.? Rok je kraj 2004. godine. Imamo još mjesec dana. Savjet ministara još nije formirao komisiju. Pitam, zašto? Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodri Jelini Đurković. Riječ ima gospodin Muhamed Moranjkić. Neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, kolege poslanici,

Ja ću postaviti jedno pitanje i daću jedno obavlještenje ovom parlamentu. Nema gotovo ni jednog skupštinskog materijala, a da u njemu ne dođu neke intervencije pismene ili neke prijetnje ili neke molbe ili neke žalbe, pa tako i u ovom današnjem materijalu pojavilo se preduzeće Elta, koje ukazuje na kriminal i bezzakonje, koje caruje u ovoj državi, kako oni kažu. Ako je ovo istina što pišu i tvrde iz Elte, onda je ovo više od sramote šta se radi u ovoj zemlji. Zato pitam Vijeće ministara, a preko njega nadležne organe. Da li je ovo što piše tačno da se provjeri, čija je sve ovo odgovornost? Ko o ovome treba da poduzme mjere i hoće li poduzeti da ovo ne dobijamo svaki puta u materijalima? Ako je ovo tačno, onda je ovo vapaj, nemoćnog u nemoćnoj državi.

Drugo, obavještavam Parlamentarnu skupštinu BiH, odnosno Predstavnički dom, da sam kao prvi zamjenik predsjednika Komisije za saobraćaj, komunikacije i veze, došao do saznanja da se u ovom ministarstvu vrše nezakonite i kriminalne radnje, pri raspoljeli cent dozvola, o čemu sam izvijestio gospodina ministra Dokića i gospodina predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Mjesecima svi čute, a na zaključak Komisije po ovom pitanju niko ne odgovara. Tražim od Vijeća ministara da ovo ispita i u problem uključi nadležne institucije, uključujući i SIP-u, a javno tražim od Antikorupcionog tima pri OHR-u, da sve ovo proprati jer je ovo bruka za ovu državu. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa gospodinu Moranjkiću. Riječ ima gospodin Miloš Jovanović. Neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja ču kratko jedno pitanje,

Šta je Ombudsmen BiH odlučio o žalbi broj 5282/04 od 2.8.2004. godine, koji su podnijeli smijenjeni funkcioneri iz RS od strane visokog predstavnika za navodno kršenje osnovnih ljudskih prava i sloboda?

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospodin Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici i ja ču veoma kratko pitanje. Po kojim kriterijima je Uprava za indirektno oporezivanje izvršila izbor crinskih ispostava? Molim da mi se dostavi kriterij i gdje se odstupilo od kriterija i zbog čega? Da li je bilo naknadnog proširenja liste i na čiju inicijativu i po kojim kriterijima? Ima li procjene koliko će biti uvećani troškovi poslovanja privrednih subjekata zbog dužeg čekanja na postupak carine?

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Novakoviću. Ima li još pitanja? Gospodin Zorić, pa gospodin Ivo Miro Jović. Izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Ja se nisam baš pripremio, mogao sam pustiti Miru, ali, evo, sve jedno, ja ču formulirati. Najprije dozvlite mi ako može minutu-dvije da prokomentiram jedan odgovor koji sam dobio nakon dugo vremena, jer nisam bio u dvorani kad se. Ispričavam se, sačekat ču.

MARTIN RAGUŽ

Samo vi izvolite gospodine Zoriću. Neće se ništa posebno desiti za tri sekunde.

VINKO ZORIĆ

Znači, dobio sam odgovor na zastupničko pitanje, gdje sam postavio više pitanja, a radilo se uglavnom o cestama u putovima. Meni se odgovara u pitanju da dionice Podlugovi-Visoko II i dionica, prepostavljam obilaznica Sarajevo bajpas ne znam zašto koristimo tu riječ ako imamo i hrvatskih i srpskih i bosanskih izraza. Bogati smo bar u jezicima da ne bi koristili ovaj engleski jezik.

Nisam najprije zadovoljan što mi se odgovara na engleskom. Drugo, ovdje se kaže da ove dionice se nalaze na pravcu koridora 5c, kao i ranije izgrađena dionica auto-ceste Jošanica-Podlugovi. Da bi skoro sa istim datumom gospodin Moranjkić dobio odgovor da Vijeće ministara na sjednici 10.10. donijelo zaključak da se raspriče oglas za predkvalifikaciju kompanije podobnih za izradu studijsko-projektne dokumentacije. Dakle, već netko zna da će to biti, a drugom zastupniku odgovara da ćemo tek vidjeti kuda će ići koridor 5c. Dakle, žao mi je što ja moram kritizirati Vijeće ministara a pripadam ili ljudi iz Vijeća ministara koji su pisali ove odgovore, a pripadam parlamentarnoj većini. Međutim, ovo je, onda na jedno pitanje, ako se sjećate, ja sam pitao da godinama stoji prometni znak između Širokog Brijega i MOstara, gdje je ograničenje na magistralnom putu 20 km, oni jednostavno kažu, da je zato nadležna Direkcija cesta Federacije BiH ili ja to imam pravo prevesti na takav jezik, kandidiraj se na sledećim izborima za federalnog

zastupnika, pa tamo postavi pitanje, inače, ovdje ne možeš dobiti pitanje, jer očito to nije BiH ili je. Ja mislim da je i da bih ja u Parlamentu BiH mogao postaviti pitanje za bilo što što se dešava u ovoj zemlji u BiH, a da ministarstvo koje nije nadležno za to, zatraži u nadležnoj instituciji odgovor i da ga prosljedi.

Današnje pitanje, koje ja želim postaviti ovdje je. U koje zemlje svijeta državljeni BiH mogu putovati, dakle, sa BiH putovnicom bez vize? I koje zemlje, odnosno sa kojim sve putovnicama se može doći bez vize? Ovo pitam iz razloga, jer sam čuo da građanima BiH, dakle, sa BiH putovnicom nije trebala viza za Čile, ali da je BiH jednostrano uvela vizu građanima Čilea i da su oni, naravno uveli reciprocitet.

Mene to čudi, pogotovo zato što mi imamo izgleda vrlo malo država gdje možemo putovati bez vize, a onda se netko nađe pa uvede to nekoj državi. Je li to razlog Međugorje ili nešto drugo ja ne znam, ali bih volio da mi se odgovori i na to. Dakle, ima tih država iz kojih se puno putuje u Međugorje, a gdje građani BiH manje putuju, onda je možda naše ministarstvo vanjskih poslova iskoristilo priliku pa uvelo vize, kako bi nešto i novaca zaradilo, što, uopće nije loše, ali mi trebamo razmišljati hoće li taj Čile to nekome tamo ispričati ili bi bilo dobro da budemo otvoreniji prema svijetu i svijetu prema nama. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUIŽ

Zahvaljujem se gospodinu Zoriću. Gospodin Ivo Miro Jović. Ima li još za pitanja? Gospodin Živković.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepa, pozdravljam gospodine predsjedatelju i vas i dopredsjedatelja, uvažene dame i gospodo kolege zastupnici,

Tek što čovjek pomisli na neke stvari ne mogu potporu dati rješavanju problema, a ono odmah pojavi se barm trunka svjetlosti.

Ja sam mislio ne koristiti više instituciju postavljanja pitanja. Međutim, jako sam zadovoljan da su ažurno odgovorene institucije na moja pitanja. Drugo je što ja nisam zadovoljan tekstrom odgovora.

Ni, kako se današnje javljanje u ovoj točci odnosi upravo na prošli puta postavljeno pitanje dobijem i odgovr. Ja želim potaknuti Predsjedništvo BiH da, sukladno onom što sam dobio odgovor, a radilo se o pitanju na prethodnoj sjednici Parlamenta, da se pokrene kaznena odgovornost predstavnika UN u BiH Žanko Klajna, a u svezi terorističkog čina ubojstva pokojnog ministra unutarnjih poslova BiH Joze Leotara. Ja sam dobio tako jedan odgovor kojega i pučko školari u BiH znaju, a da je uvaženi gospodin ovdje imao ovdje u BiH imunitet i na to se svodi, mi kao ne možemo utom slučaju činiti ništa. Ovih dana u sredstvima priopćavanja, poglavito u dnevnim novinama, čitao sam o sličnoj situaciji, kad je u pitanju zloraba predstavnika iz postrojbi, koje su bile UNPROFOR-a u vrijeme rata, kao što je gospodin neki Mekenzi, koji je koristio zatočenice nekih logora za seksualna izživljavanja i ja mislim da definitivno na ta pitanja ne smijemo ostati gluhi i da današnja moja, nije pitanje nego poticaj Predsjedništvu BiH, da sa ovakvim stvarima mora izaći pred javnost u UN i zato se zalažem da u konkretnom slučaju, kad je u pitanju ubojstvo pokojnog ministra Joze Leotara i ponašanje predstavnika UN Žako Klajna, Predsjedništvo uputi jednu prosjednu notu, jedan prosjed Kofi Ananu i UN.

A, jako je lijepo, rekao sam i ponovno se vraćam onom početku mog današnjeg javljanja, da ova institucija ne zamire, nego daje i rezultate, to je, kad sam postavio pitanje oko maltretiranja i teroriziranja svećenika u Tuzli. Ja sam to postavio pitanje i zamislite gdje čuda nakon dvadeset i nešto dana kad je gradu bilo poznato ko su ti huligani, koji su provocirali svećenika, tek taj dan podnosi se prijava protiv počinitelja kaznenog djela kad sam ja ovdje postavio pitanje, zato mi to daje snagu da i dalje ustrajem na postavljanju pitanja. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam gospodine Joviću. Molim još gospodina Živkovića i ja zaključujem ovaj dio, jer nas čekaju, upozoravaju nas, evo gospođa Sopta, da razumijemo, vrijeme nam je iscurilo, ako hoćete da kasnije nastavimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, evo u pismenoj formi, ja shvatam da moramo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Živkoviću. Hvala lijepo. Gospođa Sopta.

RUŽA SOPTA

Ja će vrlo kratko, ako hoćete, nadovezala se na ovo što je izložio, obrazloženje gospodin Zorić. Pa ... postavljam pitanje Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu prometa i komunikacija da nam kaže da li je poznata trasa koridora 5c djelomično ili uikupno? Ako je djelomično, onda da nam se odgovori u kojim dijelovima je poznata. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zaključujem ovu točku dnevnog reda. Nastavljamo u 13 i 30 sa 3. točkom. Hvala vam lijepo.

/PAUZA/

Molim vas da provjerite, da pozvonite da krenemo sa radom. Imamo obiman dnevni red. Nastavljamo sa radom 47. sjednice Zastupničkog doma. Sada smo na točci 3. Trenutno je nazočno 27 zastupnika, 20 iz Federacije, 7 iz RS. Imamo kvorum i možemo punovažno odlučivati.

Ad.3. Zahtjev zastupnika Mirsada Ćemana za razmatranje Prijedloga zakona o prijenosu poslova medijacije na drugu medijatora, po proceduri članka 105. Poslovnika

Prijedlog zakona predlagatelj je Domu dostavio 29.10. Vama je proslijeđen 3.11. Ja otvaram raspravu o zahtjev za proceduru po članku 105. Gospodin Ćeman, izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Kolegice i kolege, gospodo predsjedavajući, hvala lijepa

Ja sam u pisanom obrazloženju uz prijedlog ovog zakona, mislim dao dovoljno argumentacije i prilog kako hitnosti postupanja po prijedlogu ovog zakona, tako i o zakonu kao takvom tekstu zakona. Ipak, očekujući svakako da će dobiti podršku za usvajanje zakona i po hitnoj proceduri, a i zakona uopće, samo nekoliko kraćih napomena.

Institut medijacije u našem pravnom sistemu možemo reći da nije u potpunosti da kažemo novi institut nekih tragova, pokušaja rješavanja sporova u raznim oblastima, pa smo imali i ranije, ali u sferi građansko-pravnih odnosa i rješavanju građansko-pravnih sporova, ovo je jedan korak dalje i u istinu činjenica da smo nedavno usvojili Zakon o medijaciji, a da je u rješenju jednom taj zakon onemogućen u primjeni me navela da predložim prijedlog ovog zakona.

Suština je u tome da se prijenos nadležnosti za vršenje medijacije ovim zakonom prenese na, u ovom trenutku na postojeće udruženje medijatora, ali se time ne onemogućavaju, eventualno, druga udruženja, ako se i kada pojave da u proceduri, koja je ovdje predviđena, također ne dobiju, da tako kažem licencu da se bave ovim poslom.

U svakom slučaju, a to sam naveo u pisanom obrazloženju, nedavna prezentacija projekta medijacije npr. suda u Banja Luci i nekim drugim, pokazala je da ima osnova vjerovati da će se građansko-pravni sporovi brže i efikasnije rješavati ovim putem i Parlament ne bi trebao biti kočnica da se jedan ovaj institut uvede u punom kapacitetu u naš pravni sistem. Zbog toga još jedanputa sugestija i na neki način svima vama molba da se ovaj zakon usvoji. Ovo pismo koje ste dobili od udruženja medijatora, ono je u stvari, ja ga razumijem pismo podrške usvajanju zakona, a ne meni, jer činjenica da sam ja predložio zakon, ništa u suštini ovdje ne mijenja, mogao ga je predložiti bilo ko od vas kolega, suština je da se zakon i ovo rješenje finalizira, odnosno usvoji. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Ćemanu. Riječ je tražio gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici,

Ja sam kada je na dnevnom redu bio, bila početna verzija zakona o medijaciji, na Komisiji se zalagao da tada zakonom predviđena institucija, koja je i sada ovdje to je udruženje medijatora BiH preuzme ove poslove, dakle, ja sam se zalagao da se to ne definiše tada Zakonom o medijaciji, nego da se Zakonom o medijaciji otvor prostor da se može da država, dakle, da BiH može ustupiti, odnosno donijeti zakon o ustupanju ovih poslova. Ovdje je gospodin Ćeman u tom smislu i predložio ovakav zakon, s tim što ja moram reći da ovaj zakon, s obzirom da član 105. moram ga i prokomentarisati. Na neki način ovaj zakon ima u sebi jednu nedosljednost. Ovdje se, praktično Ministarstvo pravde daje pravo da ono na zahtjev, znači bilo kojeg udruženja medijatora, koji ispunjava uslove da je registrovan na cijeloj teritoriji BiH itd. daje, dakle, mogućnost da Ministarstvo pravde penese ove poslove na takvo udruženje, pa onda član 3. ovog zakona kaže da mi to prenosimo, odnosno Parlamentarna skupština penosi ove poslove na ovo udruženje. Onda da sada to i nije, moram reći u potpunosti principijelno ako to radi Ministarstvo pravde, onda to radi Ministarstvo pravde, ako radi Parlamentarna skupština, onda to treba uvijek da radi Parlamentarna skupština.

To je jedan od razloga i izbog čega mi nećemo podržati proceduru 105. i drugi razlog je što mi, inače, kao klub, posebno kad se radi o prijedlozima poslanika, znači pojedinačnim prijedlozima, nismo voljni da podržavamo proceduru 105.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospodin Ćeman, replika.

MIRSAD ĆEMAN

Nije replika nego u svojstvu predлагаča, u stvari pojašnjenje. Kolega Novakoviću i ja sam, naravno, imajući u vidu naše ranije prgovore da rješavamo zakone po članu 105. imao to u vidu, ali ipak se odlučio predložiti zbog sledećeg. Ovo nije obiman zakon, a u istinu jedan važan institut kao što je rješavanje sporova, metodom medijacije, jednostavno sad nije se u mogućnosti primjenjivati za što ima razloga požuriti sa ovim zakonom.

Ali, očito ja mislim da vi niste dobro razumjeli ili ja možda nisam dovoljno jasno napisao u članu 2.

Naime, suština je sledeća u članu 2. Prijenos poslova medijacije vrši se na osnovu zahtjeva. Zahtjev se podnosi Ministarstvu pravde. Rješenje u zakonu da Ministarstvo pravde kao resorno ministarstvo da kažem za ovu problematiku priprema izmjene zakona, dakle, ovog zakona za slučaj da se u neko dogledno vrijeme pored sada postojećeg udruženja pojavi još neko koje će biti registrovano i u formi izmjena zakona bi se u članu 3. samo dodalo x neko udruženje novo. I u tom slučaju, dakle, o prenosu nadležnosti odlučuje ova skupština, odnosno Parlament, a ne Ministarstvo pravde. Zbog toga je, možda je odredba nejasna, ali ovdje se samo kaže, ponavljam, da se zahtjev podnosi ministarstvu, a ono pripremi prijedlog i jednotavno ga da u proceduru, naravno, kako se zakoni pripremaju procedurom kojom idu.

Ja, naravno, neću ništa imati protiv toga, ako bi odlučite da zakon ide u redovnu proceduru, ali sam uvjeren i ponovo plediram da se prihvati član 105. Nije moguće bar neka suštinska poboljšanja ovog teksta uraditi, jer on otvara mogućnost, ne samo za ovo udruženje medijatora nego i sva druga i zbog toga bi ovo razmatranje po redovnoj proceduri, po meni bilo samo gubljenje vremena, ali, naravno, odluka je na ovom domu. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Kada smo raspravljali o ovom zakonu, vi znate da sam ja predlagao upravo da se doneše odluka o penošenju ovog, ja bih rekao, dužnosti prema udruženju medijatora. Onda je rečeno da će se na osnovu donesenog zakona, u roku od 60 dana, donijeti kompletana procedura itd. i, pošto se to nije donijelo, a zakon o medijaciji bi bio nužno potreban, ako ništa drugo da bi rasteretio sadašnje sudove, mislim da je i ovaj prijedlog, znači u duhu onoga što sam ja predlagao prihvatljiv za ovaj parlament, da bi ta medijacija počela i da bi jednostavno se svi poslovi u судu sigurno danas opterećuju sudove mogli da prebac na medijaciju i da se završi. Mislim da prvi primjer medijacije smo imali upravo u Banja Luci, gdje određenim dogovorima medijacije uspjelo se dogovoriti o nekim stvarima, ali, nažalost, on nije stupio na snagu kao obveznost da ljudi kad izraze volju i želju da sud može ustupiti. Ovdje je kvalitet u tome što je rečeno nije samo ovo udruženje, nego i druga udruženja, ukoliko se pojave, a ja moram da kažem da sam se, raspitivajući oko ove medijacije, došao do informacije da je udruženje medijatora BiH jedinstveno udruženje medijatora na nivou BiH, tako da bar to pitanje je definisano.

Zato ja predlažem da se Parlament da ne raspravljamo da se izjasnimo za proceduru 105. ili je redovni postupak i da idemo na sledeće tačke.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Želi li još neko? Ne želi. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o proceduri, odnosno zahtjevu predlagatelja, da se ovaj prijedlog zakna razmotri po članku 105. Poslovnika.

Molim zastupnike da glasaju sad.

Znači, ima opću većinu. Ima većinu iz Federacije, nema iz RS-a. Možemo li se usuglasiti? Nemamo suglasnost u Kolegiju. Nemamo trenutnu suglasnost, nego ćemo u roku poslovničkom, tri dana.

Ako nema suglasnosti, znači, sada se izjašnjavaju samo zastupnici koji su protiv i molim iz oba entiteta.

Glasujte sad.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Po entitetima moramo glasati.

MARTIN RAGUŽ

Ima, 8 je protiv iz RS. Molim vas ponovit ču glasovanje. Nemojte da bude bilo kakvih primjedbi. Molim zastupnike koji su protiv, to sam rekao da glasuju.

Glasujte sad. Imamo li problema sa tehnikom? Molim zastupnike da ne bi bilo nesporazuma iz entiteta RS ko je protiv da dignu ruku?

Znači, zahtjev za proceduru po članku 105. koji je podnio predlagatelj zakona gospodin Mirsad Ćeman je prihvaćen. Sada raspravljamo o samom zakonu. Da bi zahtjev bio odbijen, trebalo je biti dvije trećine iz jednog od entiteta, toga nije bilo. Molim vas da se disciplinirte kod glasovanja, da ne ponavljamo tri puta. Evo, zaista, ako imate problema sa tehnikom, molim da signalizirate službi, da se to otkloni.

Znači, ima li još neko potrebu za raspravom? Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa, vidite, ja sam naveo, više sam govorio o proceduri zbog čega nećemo biti za proceduru po članu 105. Moram reći da ono što je mene opredjeljivalo tada na komisiji, a i sada, nisam dobio dovoljno uvjeravanja, radi se o samom ovom udruženju.

Naime, ja sam na komisiji tražio da mi ovo udruženje dostavi strukturu medijatora, dakle, oni kao udruženje moraju imati i teritorijalnu strukturu medijatora i nacionalnu i svaku drugu strukturu. Nažalost, nisam mogao doći do tih podataka tada na komisiji, što je mene opredijelilo na komisiji da i idem sa ovakvim amandmanima. Moram reći da ni danas nemam tu strukturu i da ni danas mi nije jasno koliko medijatora je u udruženju iz RS, koliko iz Federacije, koliko iz Banja Luke, koliko iz Tuzle, koliko iz Sarajeva itd. dakle, niz je nekih pitanja, koje bih ja morao ovdje pred sobom imati odgovore na ta pitanja, kako bi povjerio ovako ozbiljan posao ovom udruženju.

Dakle, ja smatram, nemam ništa protiv ovog udruženja, ali smatram da bi povjerili, da bi Parlament povjerio nekome posao, mora malo više o tom kome povjerava posao dati.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodine Novakoviću. Želi li još neko? Ne želi. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o prijenosu poslova medijacije na udrugu medijatora. Molim zastupnike da se izjasne glasovanjem.

Glasujte sad.

Znači, ima opću većinu, nema entitetsku.

Idemo na izjašnjavanje u drugom krugu. Glasuju samo zastupnici koji su protiv.
Glasujte sad.

... ima problema, glasovat ćemo ručno, ja ne mogu šta drugo.

Glasujte sad. Glasuju samo oni koji su protiv u drugom krugu.

Znači, iz Federacije 3 protiv, iz entiteta RS 10. Zakon u drugom krugu nije prihvaćen. Prelazimo na točku 3.

Ad.4. Zahtjev Administrativne komisije Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, također po proceduri 105.

Prijedlog zakona vam je dostavljen 15.11. Otvaram raspravu. Gospodin Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja bih vrlo krtko u ime Komisije kazao, jer ovo je kao što ovdje i piše, prijedlog Komisije, Administrativne komisije i Zastupničkog doma i Komisije za financijske i administrativne poslove Doma naroda. Radi se po nama o jednom propustu da nije predviđeno zakonom da djelatnici imaju pravo na neke naknade, na osnovu teške invalidnosti ili bolesti. Dakle, mi smo se dogovorili na Komisiji da ide predlagač iz ovog doma, da predlagač budu komisije, a potpisali smo ja i gospodin Nade Radović i molio bih kolege da oko ovoga ne vodimo neku proceduru, jer mi u administrativnim komisijama imamo ovakve zahtjeve koje trebamo rješavati. Mislimo da je to zakonski u toku, zašto to ne bi ozakonili nego da se pojedinačno djelatnici ili zastupnici obraćaju komisijama za neku naknadu. To je riješeno na razini entiteta.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Zoriću. Za riječ se javio gospodin Nikola Špirić. Izvolite. Neka se pripremi gospodin Moranjkić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

... poslanici, uvaženi gosti,

Naravno, ja cijenim rad naše komisije, vezano za tačku 4. i 5. mislim da je dobro da se ova stvar zakonski uredi i jasne su mi ambicije komisije i znam na što komisija od prilike je mislila kad je htjela da se ovo zakonski uredi. To je, u stvari i predloženo. Mi smo dobili jedno, hajde da kažem, pismo u kojem nas prvi zamjenik visokog predstavnika upozorava da bi izvjesne nejasnoće mogле izazvati ako ništa barem komunikaciju između nas i OHR-a, koja ne bi bila na liniji recimo donošenja po njihovo viđenju dobrih zakona. Zato ja mislim da bi dobro bilo da uklonimo sve nejasnoće, da dođemo do dobrog zakona, da Komisija prihvati proceduru člana 104. Možda se desi

da niko ne bude imao ni jedan amandman, ali ostavlja se dovoljno vremena, makar komisiji da sjedne sa OHR-om i da vidi koje su to primjedbe ili da ih prihvati ili da ih ne prihvati. Bojim se ako danas mi usvojimo u skladu sa članom 105. da ćemo otvoriti različite mogućnosti za različite medijsko interpretiranje, špekulacije itd. bespotrebno.

Dakle, ja molim, ukoliko se Komisija slaže da prihvati, da ima zahtjev člana 104. Nećemo izgubiti mnogo vremena, a napraviti ćemo po mom viđenju dobru stvar. Evo, to je moj prijedlog. Ukoliko ima raspoloženja, ukoliko ne, Dom će donijeti odluku kakvu će donijeti. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući,

Slično ovome što je gospodin Špirić rekao, ja sam čitao podvlačio ovo pismo i mene čudi da neko nije prije toga se, na određen način konsultovao, vezano za ovo. I, moje pitanje bi trebalo da bude, da li je Kolegij ovo pismo pročitao, video i pokušao da ga danas interpretira nama ovdje kakve težine bi bile, ako, ili kakve težine bi bile ... to je jedo pitanje koje sam mislio da postavim, jer se to odnosi od prilike i na sledeći zakon. Znači, ovaj pod brojem 4., a onaj pod brojem 5.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Džaferović, iznijet će stav Kolegija.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene kolege, dame i gospodo, da smo dobili ovo pismo i da smo pratili sve što se dešavalo vezano za ovaj zakon i, budući da su ovo stvri koje se, između ostalog, odnose i na administrativno ređenje odnosa unutar Parlamentarne skupštine BiH, da smo razmatrali ovu problematiku i zauzeli stav. Dakle, postoje određena pitanja, koja se moraju precizirati. Kao što su, recimo, porodiljsko odsustvo i još neke stvari i dobro je da su ovi zakoni došli u Parlamentarnu proceduru, ali su po mom mišljenju i mišljenju Kolegija potrebna određena preciziranja u samom zakonu, kako bi se izbjegle moguće zloupotrebe oko toga ko utvrđuje, kako se zove, visine naknada, obima samih prava i mi cijenimo da zakon ne treba danas da bude usvojen po ovoj hitnoj proceduri po članu 105. nego da je potrebno da to ide u nekoj drugoj proceduri.

Kolegij predlaže da to bude po članu 104. koja bi omogućila ulaganje amandmana i dotjerivanje zakona, na način kako je to realno u ovom trenutku u BiH i mi vam predlažemo da usvojimo proceduru po članu 104., odnosno mi kao Kolegij možemo sugeristi našim komisijama, koje su predlači zakona, da sami kažu da je to procedura po članu 104. i da onda, kažem imamo mogućnost da i u saradnji sa odgovrajućim institucijama međunarodne zajednice napravimo tekst zakona koji će biti prihvatljiv. Toliko i hvala vam.

MARTIN RGUŽ

Hvala lijepo. Za riječ se javio gospodin Muhamed Altić. Izvolite gospodine Altiću.

MUHAMED ALTIĆ

Misljam da je ovaj zakon neophodno potreban, ali sam pojma teške bolesti, to je tako širok pojma da takav zakon bi se teško primjenjivao u praksi, jako teško i slažem se sa prethodnicima da bi taj zakon trebao ići u redovnu proceduru i da se onda izdiferencira koje su to teške bolesti, jer

problem invalidnosti je razriješen. Zna se koja kategorija invalidnosti, to se zna, ali teške bolesti to je teško. Ja kao ljekar danas vam ne bih mogao reći koje su to sve teške bolesti, ali bih vam mogao reći da ima jedno stotinu najmanje. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Kunić, pa gospodin Križanović.

PETAR KUNIĆ

Moje je kao kod gospodina Muhameda. Treba definisati šta je to teška bolest. Sasvim sigurno u ovom slučaju norma mora biti precizna.

I, drugo, šta Parlament treba izbjegavati stalno, gdje je to god moguće da ne daje ovlaštenja izvršnoj vlasti da utvrđuje neke naknade. To je pravilo. I vrlo rijetko se daje mogućnost vlasti ili Savjetu ministara da utvrđuje naknade. To Parlament određuje ili određuje neke kriterije po kojima će raditi neko tijelo, a ne da radi izvršno tijelo. To bi moja primjedba bila, pa u daljnjoj raspravi, vjerojatno u tom pravcu treba usmjeriti amandansku proceduru. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospodin Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege

Želio bih samo da napomenem da je ovaj prijedlog izmjena i dopuna zakona jednog i drugog razmatrane i Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova BiH i tom prilikom konstatirala, cijeneći da nema nikakve dileme da bi trebalo prihvati članak 36. Zakona o radu u institucijama BiH, gdje se govori o produženju porodiljskog bolovanja i na taj način dovođenje zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine u jedan ravnopravan položaj, u odnosu na zaposlene u entitetima. Dakle, ovdje se radi o jednoj izmjeni, čijom bi danas prihvatanjem te izmjene zakona otklonili diskriminirajući položaj zaposlenih u institucijama žena u institucijama BiH, u cilju zaštite djeteta i materinstva.

Kad je u pitanju drugi ovaj članak, koji se odnosi na tešku invalidnost i bolest, želim iznijeti, također stav Komisije da smo imali također ove dileme oko jasnoće primjene odredbe u smislu pojašnjenja ove teške invalidnosti i teške bolesti i u tom smislu smo i zaključili, ukoliko će postojati danas dilema daće to proizvesti određene nedoumice u realizaciji samog zakona, da bi bilo dobro da se Dom odredi u tom smislu da ovaj prijedlog izmjena i dopuna zakona raspravlja po članku 104. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam. Gospođa Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući,

Kolegice i kolege, ja sam jedan od tri poslanika u državnom parlamentu, koji nije državni službenik i koji ne prima platu u Parlamentu i ja bih vas molila da imate to u vidu, obzirom na moju diskusiju, ali neću govoriti kao neko ko živi ovdje i na neki način egzistencija mu ovisi od ovog parlamenta, nego kao ekonomista koji cijeni da način na koji se pristupa rješavanju pitanja kao što su ova, koja su navedena u predloženom zakonu, odnosno dopuni zakona, da taj način nas vodi na

krivi put. Ja smatram da pitanja koja su ovdje navedena, naravno u nekoj drugoj formulaciji, neka od njih kao što je već i rečeno u prethodnoj diskusiji, zaslužuju, zaista, jednu pažnju u rješavanju tih pitanja, ali ono o čemu ovaj parlament treba posebno da vodi računa, da u takvim rješenjima i u cilju stvaranja efikasnih institucija, prema tome i Parlamenta, a to nisu samo parlamentarci nego i brojne službe koje opslužuju državne institucije, da u takvom načinu rješavanja ne smijemo zanemariti finansijski aspekt.

Ja želim posebno napomenuti da bilo kakve, sad ču reći u ime Stranke za BiH, da nećemo podržati bilo kakve promjene bilo kog zakona, koje bi bile dodatno finansijsko opterećenje na budžet, ne negirajući potrebu da se mnoge stvari, kako u poziciji državnih službenika, posebno radika uposlenih u službama u državnoj službi rješe, odnosno da se na neki način poveća efikasnost rada ovih institucija. U prilog ovakvom zahtjevu, ja ču vam pomenuti da ovaj parlament, nažalost, još nikad do sada nije stavio na dnevni red pitanje svoje efikasnosti. Ne u smislu donošenja zakonskih propisa, odluka itd. nego u smislu efikasnosti u finansijskoj konstrukciji, koliko uobičajeno u Parlamentu u državnom budžetu bude predviđeno za ovaj parlament. Tako npr. ja ču vam pomenuti da kad poslanik u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope iz BiH, da mi već nekoliko mjeseci nemamo sekretara, koji treba da prati delegaciju, rješava ne tehnička, nego ključna i suštinska i administrativna pitanja, koja se tiču ispunjenja obaveza BiH u Vijeću Evrope.

Podsjećam, mi nismo nikakav pridruženi član, nismo gost, nismo posmatrač, nego smo punopravi član jednako kao Velika Britanija i ostale zemlje članice. Da ne iznosim detalje šta znači ne funkcionisanje nekih službi, nekih, nemogućnost da kažemo da nađemo odgovarajuća rješenja u nekoj postojećoj ili nekoj predviđenoj sistematizaciji radnih mjesta, zbog čega imamo ljude koji su nam po dvije-tri godine na privremenom angažmanu u parlamentarnim službama, obnašaju svoj posao, odnosno obavljaju svoj posao u skaldu sa takvim statusom, što nije dobro ni za Parlament ni za takve ljude koji su u takvom jednom vakumu.

Kolegice i kolege, ja ne negiram da treba riješiti pitanje i rješavati u tome je i pozicija državnih službenika, da državni službenici neka životna pitanja riješe, da li je to kroz ove neke vrste socijalnih beneficija, kategorija, koje smo mi godinama navikli, odnosno generacijama navikli ili, eventualno na neki drugi način, ali u okviru finansijske konstrukcije koja je predviđena za ovaj parlament, to pitanje koje zaslužuje posebnu raspravu. I, stoga sugerisem, mi iz Stranke za BiH, da se nikav prijedlog ni jednog zakona, koji se odnosi na ovakva pitanja ne razmatra izvan komunikacije direktnie sa resornim ministarstvom, Ministarstvom finansija i trezora.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Prije nego što dam riječ gospodinu Zoriću, znači, ovdje osim rasprave o samom sadržaju zakona bila sugestija Kolegija da predlagatelj promijeni zahtjev za proceduru u žurni postupak po 104. jer ima, očito argumenata da treba precizirati određena rješenja u ovom zakonu. Evo, to mi ne možemo bez vas. Izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Ja, naravno, nemam pravo u ime Komisije kazati da ide po 104. niti ču to kazati. Ko ima pravo neka kaže. Nego mene brine jedna druga stvar. Ako neko misli da ovo treba ići po 104., onda neka pravi druge izmjene i dopune, pa čak neka mijenja i ove, koje su predviđene po 105. Međutim, meni se čini da ovdje pojedini zastupnici nisu za rješenje, što je ... i to drugačije, jeste da se ovakve stvari rješavaju iz osobnog džepa. Rekli ste vi to, vrlo jasno ste rekli i ja sam to razumio. Inače vas nekad slabo razumijem, ali sad sam vas izvrsno razumio. Neka se glasa o ovome, neka propadne, jer

očito nismo prebogati smo, a ima nas puno ovdje zastupnika koji ne ovisimo o Parlamentarnoj skupštini.

Dakle, da nismo ovdje profesionalno uposleni, bili bi negdje drugo profesionalno uposleni i radili bi profesionalno taj posao i ne bi nam se žurilo na predavanja i ne bi kasnili na sjednice Parlamenta sa predavanja.

MRTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Rasprava je zaključena. Čuli smo gospodina Zorića. Znači, trenutno nema zahtjeva za promjenu procedure. Prema tome, mi se sada izjašnjavamo o zahtjevu za proceduru po članku 105. Ja molim zastupnike da se izjasne o zahtjevu Administrativne komisije. Da se Prijedlog zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH razmotri po žurnom postupku, sukladno članku 105.

Molim vas da glasujete sad.

Znači, zahtjev ima opću većinu, ima iz Federacije, nema iz RS-a.

Možemo li se usuglasiti?

Znači, idemo u drugi krug izjašnjavanja. Izjašnjavaju se samo zastupnici koji su protiv. Molim zastupnike koji su protiv procedure 105. da glasuju.

Glasujte sad.

Znači, prihvaćen je zahtjev Administrativne komisije da se ovaj zakon razmotri po žurnom postupku, sukladno članku 105. Poslovnika. Prelazimo na sam zakon. Gospodin Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene kolege, dame i gospodo,

Meni je žao što sam došao u ovu poziciju u kojoj se nalazim sada, jer mislim da je bilo pametnije rješenje da se pitanje, koje, inače treba precizirati u Parlamentu, razmotri na način da se rješenja koja su ponuđena u zakonu dotjeraju, odnosno urede, na način kako je to normalno kada se pišu zakoni, ali u situaciji kada sam dovedem u poziciju da uzmem ili ostavim ovo što je predamnom, ja će kazati da će glasati protiv ovoga zakona i idućeg zakona koji je na dnevnom redu iz sledećih razloga. I, pozivam, naravno Parlament da glasa protiv.

Pazite, u zakonu o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, u članu 1. se kaže. Da se iza riječi «smrti» doda zarez i dodaju riječi «teške invalidnosti ili bolesti». O ovome je već bilo riječi kad smo govorili o proceduri. Ja nisam htio govoriti kad smo pričali o proceduri. Ja sad govorim kada govorimo o suštini. Ja vas pitam, koja je to komisija i koja je to institucija, koja će primjeniti tu odredbu sutra u praksi. Šta je to teška invalidnost ili bolest? Ja sam bio, već nekoliko puta sam to rekao ovdje za govornicom, dugo godina sudija i nikada tešku ili lahku tjelesnu povredu i tešku ili lahku invalidnost nisam bio u stanju odrediti sam bez sudskega vještaka medicinske struke. Hoćemo li se to mi sad pretvoriti u instituciju koja će vještačiti svaki konkretan slučaj ili ćemo napisati zakon u kome ćemo pobrojati te bolesti. Dakle, ovaj zakon je ne primjenjiv ovakav kakav jeste i on u sebi mora sadržavati preciznu normu.

I, drugo, koliko ćemo institucija u državi ovlastiti da mogu da utvrđuju visinu naknade. Ovdje se govori da se naknada utvrđuje aktom Vijeća ministara i onda se kaže, ili aktom institucije BiH. Mi svi znamo šta su institucije BiH. Hoćemo to prepustiti svakoj instituciji BiH individualno. Ja mislim da je to nedopustivo i da to mora biti uređeno. Slažem se sa kolegom koji je govorio oko

Parlamenta i Vijeća ministara. Parlament, naravno, treba da to radi, ali zakonsko rješenje je sada da je to Vijeće ministara i ja mislim da se tu treba stati. Ne može se dalje ići. Ovo su samo neki od razloga, zbog kojih je ovo rješenje za mene ne prihvatljivo. Mi smo, naravno, doći će i drugi izakon ovdje na red i odmah da kažem, postoje neke stvari, na koje ja gledam blagonaklono i koje bih ja propustio i rekao sam da je to porodiljsko odsustvo iz dobro poznatih razloga. Ali, u paketu sa ovim, ovako kako jeste, to je za mene ne prihvatljivo, ja ču glasti protiv. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospođa Milićević.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege

Meni je žao što prije glasanja nije posvećena pažnja jednom izvještaju komisije, koja je naša komisija i koja ništa nije manje važna, to je Komisija za jednakost spolova, koja je zasjedala, što je jako važno, koja je zasjedala 22. novembra, dakle, prije pisma, koje je došlo ovdje. Mi smo na toj komisiji sagledali prijedloge izmjena oba zakona, saglasili se da je u našoj nadležnosti i normalno i ljudski da se izjednači dužina porodiljskog odsustva ženama koje rade u institucijama, zajedničkim organima sa entitetskim zakonima, ali smo isto tako nakon sveobuhvatne rasprave donijeli jednoglasno sledeće zaključke. Znači, podržavamo porodiljsko da ide na 12 mjeseci, podržavaju se izmjene člana 50. Prijedloga zakona, s tim što Komisija smatra da bi zaključkom Doma trebalo obavezati Vijeće ministara BiH, da definiše šta se podrazumijeva pod teškom invalidnošću i teškom bolešću. U prilog tome, upravo je govorio gospodin Nakaš, koji je rekao da je relativna stvar šta je teška i da se tu može napraviti razlika. Naš zaključak treći je bio, ukoliko bi se ocijenilo da ove definicije trebaju biti sadržane u Zakonu, Komisija smatra da bi pomenuti prijedlog bilo dobro razmotriti u skladu sa članom 104. Poslovnika. Dakle, nismo posvetili pažnju nečem, na čemu je naša komisija ranije kazala.

MARTIN RAGUŽ

Imali ste mogućnost gospođo Milićević.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja sam mislila da će predsjedavajući Komisije izvijestiti, a svi smo dobili zapisnik sa Komisije.

MARTIN RAGUŽ

Ja se ispričavam, ali bila je mogućnost gospođo, nisam vas htio prekinuti, nego ako imate, ali ti argumenti su na neki način bili dijelom prezentirani i bila je mogućnost oko toga. Ko želi dalje oko ovog zakona? Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ja ne bih volio da mi u ovoj sali se između sebe podijelimo na one koji su za, a koji su protiv, pogotovo ovog člana koji se tiče porodiljskog bolovanja. Mislim da je većina ljudi koji sjede u ovoj sali zato da se to produži na 12 mjeseci, ali mislim da članovi ili predsjednik Administrativne komisije trenutno nije uvažio želju svih nas da taj zakon malo poboljšamo i pogotovo ove članove koji se tiču šta je to teška bolest, odnosno teška invalidnost da pojASNIMO. Ja znam da se mora glasati sada o ovome zakonu, ali mislim da u ovoj tački dnevog reda u zaključku trebamo da kažemo da se zakon vraća Administrativnoj komisiji, sa

mogućnosti da se on na idućoj sjednici po članu 104. dostavi i da Administrativna komisija ponovo o tome izvijesti ovaj dom. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Živkoviću. Ima li još prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu. Mi smo sad u proceduri u koju smo ušli, odlučujemo, izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Ja mislim da članovi Komisije Doma naroda za finansije i administrativne poslove, kao i članovi evo ovdje neki nazočni, a neki ne, iz Administrativne komisije ovog doma neće imati ništa protiv, ako gospodin Džaferović, Altić ili bilo ko od zastupnika napravi prijedlog zakona po 105. i da tamo napiše što se to podrazumijeva pod teškom invalidnosti ili bolesti. Ja svakodnevno čujem da je neko teže ozlijeden i lakše ozlijeden. Kako to dr daju izvješće policiji, a ne znaju kazati Administrativnoj komisiji ili Zastupničkom domu šta je to teža invalidnost, šta je to lakša bolest, lakša ozljeda itd. Ja to svaki dan čujem na radiju i televiziji. Da je bio udes i da je bilo pet lakše i troje teže ozlijedeno, a ovdje niko to nije čuo u Parlamentu drugi. Dakle, ja dopuštam i kao zastupnik ču, ja nikog nemam ovdje zaposlenog i niko meni ne pravi nikakvu privilegiju od ovih uposlenih. Ovo se ne radi ovdje o pravima zastupnika. Meni niko u ured ne donese akontaciju kad ču ići negdje na put, ja dođem tu na blagajnu, drugima nose.

Dakle, ne radi se da se ja ovdje nekome udvaram. Ja branim stav Komisije i molim vas, radi se tu o zaposlenim ljudima. Mi možemo odbiti ili ne, a onda se zna da više nemaju pravo podnosići nekakve zahtjeve kAdministrativnoj komisiji, kad nekomu dijete boli, ima tešku bolest. Po onome što sam ja čuo, to je teška bolest, ne treba meni doktor za to i ne moram biti liječnik da bih znao da je to teška bolest. Dakle, prihvaćam da se to specificira odmah na sledećoj sjednici i odmah po 105. izmjene i dopune ovog istog zakona. Ne moramo nešto osporavati i gurati u redovitu proceduru ili po 104. da bi, niko se do sledeće sjednice neće javiti da nešto nadoknadi na račun ovog danas što smo donijeli. Dakle, može se ići i specificirati i Komisija nema ništa protiv. Ja sam samo rekao da ja nemam kao pojedinac pravo u ime Komisije da idemo u redovitu i po 104. i ne zamjeram nikome ko će glasati protiv i ovo ne radim ni iz ikakvih osobnih nego ljudskih razloga i biću za.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Zoriću. Zaključena je rasprava. Imamo sad prijavu. Sad se pojavila gospođa Mubera Ušanović.

MUBERA UŠANOVIC

Nije bilo vjerovatno registrovano.

Gospodine predsjedavajući, uvažene koleginice i kolege, ja sam u ovom slučaju imala nezahvalnu ulogu da sam član i Administrativne komisije i član Komisije za ravnopravnost spolova. Kada smo raspravljali o izmjeni pomenutog zakona, pomenutih zakona na Administrativnoj komisiji, zaista smo se rukovodili humanim razlozima i to je bio razlog zašto smo predložili izmjenu i dopunu zakona i to po članu 105. obzirom da su već bila tri zahtjeva za pomoć i ovim zakonom smo mi praktično trebali da legalizujemo, ja ne znam da li će kolege zastupnici, pravnici se složiti sa ovim mojim izrazom, jer nam je rečeno da postoje praktični problemi da bi se udovoljilo zahtjevima, a bez izmjene ovog zakona. Ja sam na Administrativnoj komisiji bila za član 105. da se ne bi gubilo na vremenu.

Kada smo održali sastanak Komisije za ravnopravnost spolova, kao što je koleginica Milićević rekla prije pisma iz ureda visokog predstavnika, onda smo nakon diskusije dr Nakaša, koji je rekao da je teško odrediti šta je teška bolest, invalidnost, bez ekspertize, da bi moglo doći do zloupotreba. Na toj komisiji smo se složili da ide se u proceduru 104. Ja bih sad zaista htjela da izbjegnemo mogućnost nedosljednosti sebe kao osobe koja će glasati za ovo ili ono i ja ću pri ovom glasanju biti uzdržana, upravo zato što sam imala tu nemilu ulogu da sam u obje komisije. Ja jednoj komisiji smo glasali za 105. a na drugoj 104. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Gospodin Altić, pa gospođa Sopta.

MUHAMED ALTIĆ

Poštovano Predsjedništvo, ja se izvinjavam što ponovno moram reći svoje mišljenje. Mislim zakon, što se tiče porodiljstva, ovdje je sasvim na mjestu, takva je naša socijalna situacija da bi stvarno moramo donijeti ovakav jedan zakon. Nemamo socijalne zaštite za te majke trudnice, porodilje, nemamo.

Što se tiče ovog drugog dijela, gdje mi ne znamo kako bi odlučili. Da vam kažem nešto. Ovdje su pojmovi nejasni. Invalidnost se tačno zna šta je. I zna se tačno šta je to tjelesna povreda, šta je lakša, a šta je teška. Tu nema nikakve špekulacije niti se može špekulisati sa tim. Ali, molim vas u svjetskoj nomenklaturi bolesti, nema teških bolesti. Ima vodeće bolesti od kojih se umire. Prema tome, nama bi trebala jedna institucija, koja bi nama dala spisak tih teških bolesti. Ako to nemamo onda se s tim jako puno špekulirati. Evo samo uzmite koliko bolesnika u BiH ima koji imaju posljedice ratnih događanja, posratni taj sindrom. Mislim da bez toga se ne bi mogao donijeti jedan zakon po mom mišljenju. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodine Altiću. Gospođa Sopta.

RUŽA SOPTA

Meni se u jednom momentu učinilo da se, ipak, približavamo i da bi mogli ovaj zakon ne odbiti, ako bi se dodatno pojasnilo. Kad je riječ o primjedbi gospodina Džafrovića da li utvrđuje visinu Vijeće ministara ili institucije, ja držim da je odluka Vijeća ministra limit prema gore, a institucije da mogu dogоворити i nižu naknadu. U tom slučaju, čini mi se da ova izmjena zakona stoji.

Također, isto, ako mi prihvatom načelno da se može ostvariti naknada u slučaju teške invalidnosti ili teške bolesti, mi to u zakonu sad možemo pustiti da ide, a naknadnom izmjenom, ovo što je predložio gospodin Zorić, može se napraviti definicija šta se smatra teškom invalidnošću i teškom ... mislim u nekom sledećem podnošenju zakona o izmjeni zakona o ovim pravima. Tako da, ako smo načelno, ako stojimo za to, ovo govorim više da bi ljudi mogli glasovati prema savjeti, ako stoji načelno, da ako je riječ o teškoj invalidnosti ili teškoj bolesti, da bi, ako ćemo to prihvati, tako da možemo nakndno utvrditi definiciju.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Zaključujem raspravu. Evo, imali smo mogućnost čuti dovoljno argumenata i o proceduri i o zakonu i o rješenjima. Predlažem da sad pređemo na izjašnjavanje o samom tekstu

zakona o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Molim zastupnike da glasuju sad.

Glasujte sad.

Dakle, zakon nije dobio potrebnu opću većinu i nije prihvaćen. Prelazimo na točku 5.

Ad.5. Zahtjev Administrativne komisije Zastupničkog doma za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o radu u institucijama BiH, također po proceduri članka 105.

I ovaj prijedlog kao i prethodni dostavljen vam je 11. studenog. Sada raspravljamo o proceduri da li da prihvatimo da razmotrimo po proceduri članka 105. Mislim da se radi o istim argumentima, kao i u prethodnim, da smo raspravu iscrpili. Hvala vam lijepo na razumijevanju. Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o zahtjevu Administrativne komisije, da se Prijedlog zakona o dopuni zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine razmotri po članku 105. Poslovnika. Molim Dom da se glasovanjem izjasni.

Glasujte sad.

Znači, zahtjev za proceduru nije dobio opću većinu i ovaj zahtjev ide u redovitu proceduru. Hvala vam lijepo. Prelazimo na tačku 6.

Ad.6. Zahtjev Predsjedništva BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, po proceduri članka 104. Poslovnika

Predsjedništvo BiH ovaj zakon je dostavilo 23.11. vi ste jutros dobili sa materijalima. Prošireni Kolegij je ovo uvrstio, cijeneći opravdanim da se prihvati procedura i da se uđe u razmatranje ovog zakona u Parlamentarnoj skupštini BiH. Ja otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu. Molim Dom da se izjasni o zahtjevu Predsjedništva da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, razmotri po žurnom postupku, sukladno članku 104. Poslovnika.

Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 29. glasova za, 3 protiv, bez glasova suzdržanih prihvigli zahtjev Predsjedništva BiH, da Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH razmotrimo sukladno članku 104. Poslovnika. Hvala vam lijepo.

Ad.7. Prijedlog zakona o sudjelovanju pripadnika oružanih snaga BiH, državnih službenika i ostalih uposlenih u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu, u prvom čitanju, predlagatelja zastupnika Momčila Novakovića

Podsjetit će vas, prije otvaranja rasprave, da smo prijedlog ovog zakona, da nam je dostavljen 12.4. mjerodavna za razmatranje ovog zakonskog prijedloga je Zajednička komisija za sigurnosnu politiku. Njeno izvješće dostavljeno nam je 11.11. i istog dana vam je proslijedeno.

Kao što ste vidjeli Komisija je usvojila čak 38 amandmana na Prijedlog zakona, pa ste uz izvješće dobili i prečišćeni tekst Prijedloga zakona, sa ugrađenim amandmanima, koje je usvojila mjerodavna komisija.

U plenarnoj fazi amandmane su podnijeli zastupnici: gospodin Jozo Križanović, Zlatko Lagumdzija i Selim Bešlagić. Radi se o dvije skupine amandmana. Amandmani koji osporavaju jedan broj Komisije i amandmani koje podnose pozivom na članak 94. stavak 3. pod a), znači

iznose nove aspekte. Mi smo sada u prvom čitanju. Ja otvaram raspravu. Zamolit ćemo službe da provjere koja je optimalna temperatura, evo 19 evo čuli ste.

Znači, rasprava je otvorena. Nema prijavljenih za raspravu. Gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovani gosti,

Ja sam na jednoj komisiji, a to je Komisija za vanjske poslove razmišljao i jednostavno diskutovao oko naslova ovog zakona. Naslov sintetički treba da izrazi sadržaj i predmet ovog zakona. Ovako opširan naslov, koji se završava sa riječima i drugim aktivnostima u inostranstvu, može vas odvesti daleko. Pa da banaliziram da jednostavno koji je otišao, po ne znam kojim osnovama, da se bori negdje tamo u ratu u Ruandi itd. znači, banaliziram. Namjerno dovodim do apsurda, tako da bih ja, predlažem da se izbjegne svaka nepreciznost u ovom zakonu, koji traži stvarno do kraja jasno definiranje. Ja sam predlagao, zakon može da nosi o učestvovanju oružanih snaga, policijskih jedinica, državnih službenika i drugih predstavnika BiH, ne može to biti bilo koji zaposlen i drugih predstavnika BiH u mirovnim misijama i može se dodati humanitarnim operacijama, ali o tom po tom, ali u mirovnim misijama. I, u tom kontekstu izbjegći nepreciznosti ovog zakona. Ja bih molio predlagača da ovo najozbiljnije sagleda, znači, još jedanputa ponavljam, učestvovanju oružanih snaga, policijskih jedinica, državnih službenika i drugih predstavnika BiH u mirovnim misijama, ne treba reći u inostranstvu, zna se da je u inostranstvu. Ja govorim o amandmanima, govorim o prečišćenom tekstu zakona. Ja govorim o prečišćenom tekstu zakona sa amandmanima koji su već u komisijskoj fazi izneseni.

Dalje, član 2. vam omogućuje da bi se možda mogao, to je detalj jedan, a koji nije značajan, ali objektivno sprovode, kažu i poštuju norme Međunarodnog prava, pa prvo valjda treba da poštuju a tek onda da sprovode norme Međunarodnog prava. Još nekoliko detalja, praktično, sad smo se ... ali objektivno pozicija Predsjedništva, koje mu je dato značajno mjesto u ovom zakonu je deprimirajuća za svako preispitivanje. Naime, Predsjedništvo bi trebalo nas da inforiše, zajedno sa Vijećem ministara svakih šest mjeseci o stanju, brojnom stanju jedinica, o upotrebi tih jedinica, o jednostavno logistici, podršci tih jedinica itd. to je stvarno ne primjereno. Imamo mi Vijeće ministara i to je izvršni organ koji je birao jednostavno Parlament BiH i u tom kontekstu treba se ostaviti na tome. Stvarno mislim moguće, ne mojte gledati kroz prizmu članova Predsjedištva itd. jednostavno izostviti Predsjedništvo, a Vijeće ministara i resorna ministarstva učiniti obaveznim da podnose izvještaje ovom parlamentu. Evo, jednostavno pročitajte taj član 9. pa ćete vidjeti da objektivno je to pod znakom pitanja i sama činjenica da je dato duplo više amandmana nego što ovaj zakon ima članova, dovoljno ukazuje na ozbiljnost i pristupa u komisijskoj fazi, ali, evo, ja bih molio ako je moguće da predlagač razmisli o tim mojim sugestijama. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Avdiću. Gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Poštovane kolegice i kolegle,

Želim prvo naglasiti da je, zaista cijenimo činjenicu da danas razgovaramo o jednom vrlo važnom zakonu za BiH. Smatram da se dolaženjem na dnevni red zakona, BiH legitimira kao jedan kredibilan kandidat za Partnerstvo za mir.

Želim, također, napomenuti da cijenimo napore i predлагаča, posebno Komisije, koja je razmatrala veći broj amandmana i usvojila 38 amandmana na prijedlog zakona koji sadrži 14 članaka.

Međutim, pored toga cijenimo da ovom zakonu nedostaju za nas tri bitne stvari, koje smo pokušali iznijeti u našim amandmanima na amandmane Komisije i posebnim amandmanima, koji nisu bili ugrađeni i Prijedlog zakona, a koji se odnose na sasvim jednu novu oblast, a to je oblast boravka i raspoređivanja stranih, inostranih vojnih snaga, policijskih snaga i drugih službenika u BiH.

Dakle, da ne bih duljio, trebao bi da iznesem tri ključne stvari, jer danas raspravljamo o principima i načelima, da u ovom zakonu, dakle, u samom naslovu nedostaje, prije svega, pored vojnih pripadnika, policijskih snaga, dakle, nedostaje jedna vrlo važna skupina to su pripadnici civilne zaštite. To smatramo vrlo bitnim da se situira u zakonu, jer to je jedna od vrlo značajnih grupacija, koje se mogu javljati u svim uvjetima elementarnih i drigih katastrofa, koje se koriste u svijetu i idu možda nekada prije vojnih i policijskih snaga.

Mi smatrmao da treba posebno obraditi jedno područje, kao što sam rekao boravak inostranih misija u BiH. Vi kao što ste vidjeli danas imamo mirovnu misiju u organizaciji UN-a, koja je danas smijenjana mirovnom Misijom EU. Imamo situaciju da ćemo ubuduće, vjerujem kroz razne druge potrebe i aranžmane imati potrebu da primimo u BiH razne misije. Ovaj zakon je, smaramo prigoda da se pitanje stacioniranja, razmještanja i djelovanja stranih oružanih snaga, policije i drugih službenika u mirovnim opracijama na području BiH zakonski regulira. Ovo nam je dobra prilika. Mi smo u tom smislu dali određen prijedlog dopune ovog zakona.

Dakle, treba stvoriti legislativnu formu i podlogu za preciziranje obaveza domaće vlasti s jedne strane i stranaca s druge strane. Kao suverena država BiH, zakonom treba regulirati kao i ostali pitanja nadzor nad provedbom ovih operacija. Mislim, to bi bile, od prilike, tri suštinske primjedbe na zakon. Zaboravio sam još jednu vrlo značajnu primjedbu, staviti da mi smatramo da zemlja BiH, kao zemlja koja teži parlamentarnoj demokraciji i parlamentarnom ustroju zemlje, da u tom smislu da veći značaj Parlamentu i da sve relevantne odluke, konačne odluke donosi Parlament, a da se ovdje i Vijeće ministara i Predsjedništvo javljaju u statusu predлагаča onih koji utvrđuju prijedloge odluka koje će u konačnici trebati potvrditi Parlament. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću. Za riječ se javio gospodin Živković. Neka se pripremi gospodin Huskić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi dopredsjedavajući, dame i gospodo,

S obzirom da se radi o prvom čitanju ovog zakona, o tome da se ovdje razmatra da li je potreban ovaj zakon i njegovi principi, ja hoću da navedem da ja mislim da je ovaj zakon potreban i neophodan. Rasprava u zadnju godinu dana pokazala da je ovaj zakon potreban. Ja pozdravljam kolegu Novakovića koji je predložio ovaj zakon i neću da ulazim u to da na 15 članova ima 38 amandmana, hoću samo da kažem da svaki poslanik ovdje kada da inicijativu, ona treba da bude pozdravljen, a konačan tekst zakona kroz komisiju i kroz ovaj parlament sigurno da će biti ugrađen, ako ima dobre volje da se zakon doneše.

S druge strane kada se govori o principima ovog zakona, čini mi se, a to smo raspravljali i na Komisiji za spoljne poslove, kada je bila ... minitara kod nas, da dijelovi zakona, odnosno pojedini članovi imaju određenu koliziju sa Zakonom o odbrani koji smo donijeli ovdje i ja to preporučujem da ili Ministarstvo ili predlagač na idućoj sjednici, kada bude ovaj zakon u drugom čitanju podnese izmjene i dopune Zakona o odbrani po, ako treba i 105. proceduri da bi zajedno i jedan i drugi zakon mogli da usvojimo, da bi oni bili kvalitetni i da ne bi bili u koliziji i da napomenem, to sam rekao i na komisiji za član 3.b. da smatram da ova odredba od 60 dana se može podvesti pod odredbu od 30 dana, da nije potrebno da Parlamentarna skupština čeka 60 dana da bi raspravljala o samoj potrebi, odnosno odluci Predsjedništva da pošalje negdje svoje snage i da ta vremenska distanca od 60 dana se može da skrati na 30 dana. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Riječ je tražio gospodin Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Ja sam se gospodine predsjedavajući javio samo kratko da kažem kao član Komisije, da je ovaj zakon Komisija, ova zajednička komisija oba doma, koja broji šest članova iz našeg doma, šest iz Doma naroda, da se sedam puta sastajala, odnosno na sedam svojih sastanaka je razmatrala ovaj zakon. To, pretpostavljam da kolege ne znaju. Isto tako je vidljivo ovdje iz broja amandmana koji su uloženi na početni tekst zakona koliko se vremena potrošilo.

Također, mislim da treba javno reći i pozitivan odnos gospodina Novakovića kao predlagača koji je prihvatao amandmane i ako nije bio obavezan, nije morao, tako da ovaj zakon, koji je sad ovdje pred nama, odnosno izvještaj Komisije, praktično uii 90% odstupa od početnog teksta zakona.

Ja uvažavam sve ono što su kolege rekle, kao eventualne nedostatke, ali želim da kažem svoj stav ovdje. Ovo je maksimum koji se mogao postići na komisiji. Komisija ga je jednoglasno usvojila. Isto tako Komisija za vanjske poslove i mislim da nismo, da nemamo baš puno prostora da dalje dograđujemo. Predlažem da podržimo ovaj tekst da skratimo cijelu priču.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Riječ ima gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene kolege dame i gospodo,

Ja se pridružujem svemu onome što je kazao član Komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku BiH gospodin Huskić u svojoj diskusiji i, zaista je to stav Komisije.

Dakle, ovdje je predlagač zakona gospodin Novaković, ali on je rekao da je ovaj zakon zajedničko djelo svih članova Komisije, Ministarstva odbrane i Ministarstva sigurnosti i ja, evo koristim priliku da se, pošto smo se zahvalili predlagaču i samoj komisiji, zahvalimo zaista na jednom vrlo aktivnom odnosu Ministarstva odbrane i to i ministra i oba zamjenika i Ministarstva sigurnosti. I, mislim da je nakon brojnih zasjedanja ove komisije se došlo do jednog teksta zakona, koji će sa jedne strane udovoljiti postojećim zakonskim rješenjima u BiH, prije svega Zakonu o odbrani i odmah da znate, ja nisam pristalica izmjene Zakona o odbrani u ovoj oblasti i, sa druge strane, potrebama BiH, demokratskim težnjama u ulozi Parlamenta, mada da Zakon o odbrani daje i odgovarajuću ulogu Parlamentu u ovoj sferi i da je to uvaženo kroz sam ovaj zakon.

Dakle, Komisija se kretala od prilike na putu od potrebe poštivanja zakona, po kojem Predsjedništvo države donosi odluku, do uloge Parlamenta u demokratskoj kontroli odbrambeno-sigurnosnih struktura BiH. I, ovaj zakon predstavlja odgovor na ta pitanja i po mom mišljenju jedino ili najbolje moguće rješenje.

Samo da vas, dakle, podsjetim, mi smo ovim zakonom, prije svega željeli da uredimo pitanje učešća u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu, postupak povlačenja snaga iz mirovnih misija i drugih operacija u inostranstvu, način finansiranja, prava ljudi koji odlaze u mirovne misije u inostranstvo, ali ključno pitanje pred nas se postavilo, zapravo ovo. Ko donosi odluku i koji organi u svemu tome učestvuju i zbog toga smo održali sedam sjednica Komisije.

I, na kraju, Komisija je, ja bih samo malo pažnje zamolio, dakle, zaključila ono što, zaključila je ono optimalno što smo dobili od Ministarstva odbrane BiH, nakon silnih amandmana u vidu njihovog očitivanja na amandmane. Tako da su operacije za podršku miru i druge aktivnosti, koje treba da obavlja BiH, podijeljene u sedam grupa, to su operacije sprečavanja sukoba, tri sa tri vrste operacija, čuvanja mira sa tri vrste, operacije uspostavljanja sprovedbe izgradnje mira, četiri stavke. Zatim, učešće na aktivnostima međunarodnih, sigurnosnih i odbramenih organizacija, kojima je BiH pristupila na osnovu međunarodnih ugovora, a koje ne podrazumijevaju ove aktivnosti. Ovdje se prije svega misli na članstvo u OSCE-u i Partnerstvu za mir i NATO savezu budućem, zatim humanitarne operacije, kao samostalne operacije u slučaju prirodnih tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća, učešće u vojnim bježbama i obuci na osnovu međunarodnih državnih ugovora i otklanjanje terorističkih napada.

Komisija smatra da je najbolje rješenje, rješenje koje će se ispoštovati i Zakon o odbrani, rješenje da, kada je u pitanju uključivanje pripadnika odluku o učešću predstavnika BiH u aktivnostima koje su označene pod tačkama 1., 2. 3. i 7. to su operacije sprečavanja sukoba, operacije čuvanja mira, operacije uspostavljanja sprovedbe i izgradnje mira i otklanjanja posljedice terorističkih napada, odluku donosi Predsjedništvo BiH, ali takva odluka mora biti razmatrana od strane Parlamenta u roku od 60 dana i ukoliko Parlament ne potvrdi tu odluku, odluka se smatra povučenom.

Što se tiče aktivnosti označenih pod tačkom 4. to su aktivnosti u međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama, či je BiH član, otklanjanju hum. operacija, u humanitarnim operacijama, kao samostalnim operacijama u slučaju prirodnih i tehničkih, tehničko-tehnoloških ili ekoloških nesreća i kada je u pitanju otklanjanje posljedica terorističkih napada, odluku donose nadležna ministarstva.

Na ovaj način Komisija je sačuvala operativnu i administrativnu komandu državnih institucija Predsjedništva BiH nad oružanim snagama BiH, sa jedne strane i stavila Parlament u aktivnu ulogu kada je u pitanju demokratska kontrola odbrabeno-sigurnosog sektora u BiH.

Ja nisam za promjenu Zakona o odbrani, iz razloga što lanac operativne i administrativne komande o tome smo vodili računa i raspravljali u decembru mjesecu 2003. godine, kada smo usvajali Zakon o odbrani. Dakle, operativna i administrativna komanda i kontrola oružanih snaga BiH mora imati svoju pokusnu moć, mora biti u punom kapacitetu i ne može se ograničavati nikakvom zakonom i nije slučajno što je ta odgovornost, kada je u pitanju administrativna i operativna komanda data u nadležnost Predsjedništva države i zbog toga sam bio protiv toga i, evo, Komisija je na kraju krajeva prihvila to rješenje da Predsjedništvo države bude, jer i ovo o čemu govorimo spada u lanac administrativne i operativne komande i kontrole nad oružanim snagama BiH. Ne možemo organe u državi BiH, koji su zaduženi za ovu vrlo važnu oblast, dovesti u poziciju blokade bilo kakvom zakonom. Ali, sa druge strane sam, također bio za odgovarajuću ulogu

Parlamenta u procesu demokratske kontrole i to je ovo što je ponuđeno da Parlament u roku do 60 dana na kraju i na koncu može da ima posljednju riječ u ovim operacijama o kojima sam govorio, koje se odnose na slanje jedinica u mirovne misije u inostranstvo.

Mislim da je ovo vrhunac onoga što se moglo postići u Komisiji kao rješenje. Još jedanputa se zahvaljujem svim koji su učestvovali, posebno kažem Ministarstvu odbrane, jer je ono ovdje imalo posebno naglašenu ulogu i smatram da se zakon treba usvojiti u ovom tekstu bez ikakvih amandmana. Toliko i hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Džaferoviću. Ako nema više prijavljenih, ja bih također rekao da je Komisija za vanjske poslove našeg doma imala na dnenvnom redu. Vi ste dobili, ja mislim ovo izviješće, ona je to razmatrala kao nadležna za pitanja suradnje BiH sa UN, inače saradnje sa multilateralnim organizacijama, jer se ovdje ne radi samo o vojnoj dimenziji, nego i sudjelovanju BiH, kao odgovornog međunarodnog subjekta u procesima i opracijama koje budu definirane unutar krovnih multilateralnih skupština, prvenstveno UN. Mi smo, također, jednoglasno podržali Prijedlog zakona. Konstatirali da je učinjen ogroman napor i kroz više sesija Komisije i osiguranju suradnju sa Ministarstvom odbrane i mislim da rješenja koja definiraju koje su to operacije, način donošenja odluka, statusna pitanja i druga, zaista su jedan solidan zakonski temelj za kvalitetno vođenje ovih procesa i odlučivanja.

Želi li još netko? Ne želi. Gospodin Avdić, pa gospodin Križanović. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

...imao sam osjećaj da nisam na jedan pravi način shvaćen. Ja sam takođe na komisiji istakao svoju podršku i zahvalnost poslaniku Novakoviću da je ovaj zakon došao pred Parlament i to nije sporno i ovaj zakon treba Bosni i Hercegovini. Takođe nije sporno.

Jedino moja sugestija jeste i zalaganje da se otklone bilo kakve nepreciznosti u ovom zakonu. Ako vam pročitam, ali sobzirom na diskusiju kolege Džaferovića ja tu nemam baš puno manevarskog prostora, niti bilo kakve šanse da uspijem sa svojom sugestijom. Ali čitam još jedanputa zadnji dio naslova zakona koji kaže – Državni i ostali zaposlenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru iako se to zove Mirovne misije, a ne znam ko je izmislio ovaj naslov itd. jer je bilo Mirovne misije uobičajen naslov za ove akcije i drugim aktivnostima u inostranstvu. Ponavljam još jedanputa i drugim aktivnostima u inostranstvu. Totalna nepreciznost. Ako to nije jasno Parlamentu, onda je to žalosno stvarno. I drugim aktivnostima u inostranstvu.

Ja plegiram još jednaputa, znači ishodište zakona jeste da u inostranstvo idu predstavnici Bosne i Hercegovine. Nikakva privatna misija itd. Ovo su sve predstavnici Bosne i Hercegovine, sve predstavnici Bosne i Hercegovine. Znači nema i drugih zaposlenih. Koji drugi zaposleni? U kojim organima itd. itd.? E to je moja, mislim sugestija ako se mogu otkloniti ove nepreciznosti.

Ja se još jedanputa zahvaljujem i podržavam zakon. Nije problem.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo gospodine Avdiću. Ja razumijem smisao vaše intervencije. Tu su i predlagač i predstavnici Ministarstva odbrane. Ja bi volio da i oni kažu nešto u tom pogledu, ako ima potrebe.

Prije toga gospodin Križanović je tražio riječ, pa gospodin Živković. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ja se takođe ispričavam što po drugi put se javljam o istoj točci. Ali bih želio prije nego što se pređe na glasanje o ovom zakonu u prvom čitanju razjasniti da li se Dom i kako će se Dom odrediti oko naših prijedloga u smislu promjena baš načela i principa ovog zakona.

Ja sam istakao da mi vrlo značajnim smatramo, recimo uključivanje u ovaj zakon civilne zaštite kao vrlo značajne organizacije koja će djelovati u ino misijama kada su u pitanju razne humanitarne akcije ili elementarne nepogode ili katastrofe.

Drugo, smatramo takođe vrlo značajnim, sasvim novo poglavlje zakona koje smo definirali kao stacioniranje i razještaj i djelovanje stranih oružanih snaga pripadnika policije i službenika na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ovo poglavlje bi bilo sadržano u četiri amandmana. Tu dakle se legitimiramo isto kao zemlja subjekat, a ne objekat da nam može doći bilo koja strana misija u zemlji da niko ne zna u ovoj državi niti je to potpisao.

I treće smatramo, nasuprot ovome što je kolega Džaferović govorio, mi smatramo da odluke, konačne odluke ne može donositi ni jedan organ osim Parlamenta Bosne i Hercegovine.

To su te tri ključne stvari koje smo razradili u desetak amandmana i mislim da ukoliko se ovi principi ne uvažavaju, ja zaista ne bih mogao podržati ovakav prijedlog zakona.

MARTIN RAGUŽ

Pa eto gospodin Križanović, poslovnička intervencija Džaferović, pa onda gospodin Živković.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja imam potrebu samo da, nije ovo replika nemam ja replike na prethodne dvije diskusije, samo da dam jednu poslovničku interveniciju. Dakle, mi zakon danas raspravljamo u prvom čitanju i zakon je ono što imamo nakon sedam sjednica Komisije i ja nisam, kažem predlagač zakona, ja sam samo zamjenik predsjedavajućeg ove komisije koji evo treba da podnese izvještaj Komisije pred ovim domom.

Za intervenciju gospodina Avdića je kasno i ja ne želim da to, nema potrebe da to tumačim, jer nema amandmana u tom pravcu. Amandmanska faza je zaključena. Kada su u pitanju intervencije gospodina Križanovića postoje odgovarajući amandmani koji su propratili njegovu diskusiju i o njima će se svakako Dom izjasniti. Druga je stvar kakav ćemo mi stav zauzeti, ali to je stvar o kojoj će se svakako Dom izjasniti. Ja mislim da nije kazano ništa što je suprotno onome što sam ja govorio ovdje. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Živković, pa imamo zahtjev zamjenice ministra gospođe Pendeš, pa ćete vi na koncu gospodine, evidentirani ste, kao predlagatelj mislim.

Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Sobzirom da se zamjenica javila za riječ, ja bih ovdje uputio dva kratka pitanja, u skladu sa onim što smo govorili na Komisiji.

Molim vas da kažete ovdje pred svima da li ovaj zakon je u jednim od, jednom u dijelu nekim od članova u koliziji sa Zakonom o odbrani? Da li bi se trebalo Zakon o odbrani u skladu sa tim što smo govorili i što smo, što imamo ovdje pred sobom mjenjati?

I drugo znajući za nemogućnost retroaktivnosti dejstva zakona da li nama ovaj zakon daje dovoljno prostora da mi raspravljamo ovdje u Parlamentu BiH o slanju naše deminerske jedinice u Irak? Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospođa Marina Pendeš, zamjenik ministra odbrane Bosne i Hercegovine. Izvolite gospođo Pendeš.

Izvolite, možete vi sačekati. Poslovnički, izvolite gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Evo dvije godine nakon boravka u ovom Parlamentu, onda meni nije jasno zaista svrha i smisao rasprave u prvom čitanju. Ako mi raspravljamo samo o onome što je izvještaj komisije i što je prvo bitni prijedlog, onda ova rasprava nema smisla. ž

MARTIN RAGUŽ

Pa vidite gospodine Križanović, to smo od više zastupnika imali kao zahtjev i imamo poslovničku proceduru promjene Poslovnika i to su pitanja za tamo.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ja govorim o tome da li se mi trebamo sada držati slijepo Poslovnika ili ćemo razgovarati normalno o prijedlozima zakona ovdje. Ako se ne može izaći sa novim prijedlozima koji oplemjenjuju principe i načela zakona onda je ova zaista rasprava nema smisla.

Toliko sam htio i ne treba mi odgovor. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Gospođa Pendeš. Izvolite.

MARINA PENDEŠ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju, uvažene zastupnice i zastupnici, možda ću dijelom ponoviti diskusiju uvaženih članova ove zajedničke komisije, ali obratila bih pozornost znači na sam naslov zakona gdje kaže da je ovo prijedlog zakona o učestvovanju pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenih u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu.

Znači u samom naslovu je jasno definirano i pomireno ono što gospodin Križanović želi, a to je kada su u pitanju znači civilna zaštita. Samo Zakon o lokalnoj samoupravi, odnosno Zakon o

državnoj službi jasno prepoznaće državne službenike i uposlenike. Obzirom da pripadnici civilne zaštite kroz lokalnu samoupravu su definirani kao državni službenici, odnosno uposlenici, samim tim, bar su tako u općini iz koje ja dolazim organizirani znači u okviru općine. Samim tim su oni prepoznati.

Kao što je gospodin Džaferović u svom pojašnjenju članka 2. gdje su jasno pojašnjenje šta su operacije potpore miru, a šta su ostale aktivnosti. Mislim da možda ako još malo, još jednom pročitamo ovih 7 navedenih operacija, jedne su operacije potpore miru, a neke su i druge aktivnosti. Operacije potpore miru podrazumjevaju učešće znači, aktivno učešće oružanih snaga. Kada su u pitanju državni službenici, uposlenici, čak i policijski službenici, oni mogu učestvovati u ovim ostalim operacijama koje su definirane člankom 4., 5., i 6. Znači članak 1., odnosno ne članak nego član 2. stavak 1., 2., 3., i 7. su znači operacije potpore miru, 4., 5., i 6. su ostale aktivnosti.

Kada je, znači to je što se tiče naslova zakona, što se tiče razlike šta je to operacija potpore miru, odnosno ostale aktivnosti i što se tiče civilne zaštite. Kada je u pitanju znači usklađenost ovog prijedloga zakoan sa Zakonom o obrani mi smo vodili računa da ni jedan od ovih članaka nije u suprotnosti sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine.

Kao što je gospodin Živković postavio pitanje da li se u Parlamentu može provesti određena rasprava po pitanju upućivanja eventualno sutra, sutra pod navodne znake da se ne bi bukvalno shvatilo, postrojbe za uništavanje neeksplodiranih ubojitih sredstava u Irak, ja mislim da bi, a tu članak o obrani Bosne i Hercegovni, mislim članak 35. gdje se jasno definira uloga Parlamenta Bosne i Hercegovine u demokratskom nazoru, znači, pozivajući se na taj članak 35, ako ne i za to, onda, obzirom da Predsjedništvo donosi odluku, a ministar izdaje zapovjed, znači ministar obrane Bosne i Hercegovine, mislim da ministar kao član Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u svakom momentu može ovdje pred vama parlamentarcima podnjeti izvješće o onome na bazi čega je izdao zapovjed i kakve se to aktivnosti vode.

Zbog toga ja mislim i ovim zakonom, ne bez razloga definirano da se svakih pola godine, a ukoliko se ukaže potreba, znači i samo Predsjedništvo i Vijeće ministara, pod tim se misli možda na pojedina ministarstva, mislim može se tumačiti tako, samim tim Ministarstvo obrane, Ministarstvo sigurnosti ili možda neko drugo ministarstvo koje će uputiti svoje državne službenike, odnosno uposlenike u neku od operacija. Da li će to biti operacija potpore miru, ili će to biti ostale aktivnosti, a opet definirana ovim člankom.

Mislim da je najbolje moguće rješenje koje je utemljeno znači na Ustavu Bosne i Hercegovine, a koje je u potpuno u suglasju sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine. Još jedino jedna napomena, mislim da smo svi svjesni toga da ni jedan dosadašnji zakon, kako na državnoj razini, a svakako ne na entitetima nije definirao znači ovu oblast, a sami znamo da smo imali već naše pripadnike neoružanih snaga, djelom neoružanih snaga entiteta i policijskih službenika koji su isle u operacije potpore miru i mislim da je zbilja potrebno što prije usvojiti ovakav jedan zakon da ne bismo imali određenih problema u budućnosti a samim tim pokazali ozbiljnost i Bosne i Hercegovine i njene opredjeljenosti pristupanju Partnerstvu za mir, odnosno pristupanju NATO što je definirano jednim od članaka u Zakonu o obrani u Bosni i Hercegovini.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Mislim da je ovo bilo korisno pojašnjenje.

Gospođa Milićević, želite li vi? Dobro, hvala lijepo. Gospodin Novaković. Nema više prijavljenih za raspravu.

Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Predsjedavajući, kolege poslanici, ja sam imao, prije svega predlažući ovaj zakon dva cilja.

Jedan je cilj da se ova oblast zakonski reguliše i da se upravo ovo što je rekla zamjenica ministra neke operacije koje smo već imali, a nije dakle status onih koji su bili u tim operacijama regulisan, dakle nije bio, je dakle motiv i drugi motiv jeste da se napravi stručan zakon.

Ovaj prvi motiv je čini mi se da je bilo dovoljno da predložim zakon pa da samim tim dakle dođe do ovog prvog cilja, a drugi je bio saradnja sa Ministarstvom odbrane, Ministarstvom bezbjednosti i svima onima koji su željeli da daju doprinos da dobijemo kvalitetan zakon i to stručan zakon. I moram reći ovdje da sam zaista imao sasvim dobru i korektnu saradnju sa svima i zbog toga i jeste ovoliko amandmana. Ustvari svi ti amandmani nisu urušili osnovni princip koji sam ja inaće imao, a to je da Parlament bude taj koji donosi konačnu odluku o slanju trupa, o slanju ustvari pripadnika oružanih snaga, policijskih službenika u misije podrške miru u inostranstvo.

Dakle to je bio osnovni motiv i osnovni cilj i mislim da on ovim zakonom i ovim zakonskim rješenjem postignut. Naravno da je to bilo teže malo doći do toga, jer smo imali pred sobom i Zakon o obrani, a koji je sa jedne strane davao ovlaštenja Predsjedništvu da donosi takve odluke, a s druge strane dakle Parlamentu davao pravo nadzora. Mislimo da smo ovim, ja mislim da ovim rješenjem ustvari nije povrijeđen i siguran sam dakle nije povrijeđen Zakon o odbrani, a dobili smo jedno kvalitetno rješenje.

Naravno da primjedbe koje smo ovdje čuli i koje su formulisane u amandmanu da će biti predmet rasprave. Ja se usuđujem reći, pročitao sam amandmane gospodina Križanovića da ovdje se ne radi o posebno o jednoj grupi amandmana se ne radi o promjeni bilo kakvih principa. Dakle radi se negdje čak i o tehničkim poboljšanjima zakona, ali ne o promjeni principa i ne vidim onda nekog posebnog razloga ja kao predlagач da danas osporavamo ove principe o kojima sam govorio, a ključna su tu dva principa.

Što se tiče posebnog odjeljka tamo koji govori o rješavanju situacija kada se na našim, na našoj teritoriji stacioniraju druge jedinice drugih zemalja, pazite ovdje se ne radi o nekom principu, radi se o jednom posebnom odjeljku dakle koji može, ako poslanici ovdje prihvate da bude sastavni dio ovog zakona i mislim da u tom slučaju on, dakle ako prihvate može biti. Što se mene tiče ja smatram da tu oblast ne treba regulisati ovim zakonom, nego treba regulisati posebnim aktom, a da ono što se želi ovdje postići je postignuto ovim zakonom.

Dakle statusna pitanja i princip donošenja odluke. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospođa Pendeš još jednom. Izvolite.

MARINA BENDEŠ

Ja se zbilja ispričavam, ali sam zaboravila možda još jednu bitnu stvar, a to je ovaj prijedlog gospodina Križanovića kada je u pitanju definiranje znači boravka stranih trupa na području Bosne i Hercegovine, bilo da je riječ o mirovnim misijama ili drugim aktivnostima. Mi u Ministarstvu odbrane imamo stajalište da je potrebno definirati tu problematiku, ali ne kroz ovaj zakon, nego znači kroz jedan novi zakon i u tom smislu mi dajemo i slažemo se razumijete se sa tim prijedlogom, samo da to ne bude kroz ovaj zakon, jer ovaj zakon ovakav kakav jeste definira znači kada je u pitanju upućivanje naših snaga, a drugim zakonom i svakako ja se nadam po popunjavanju Ministarstva obrane do kraja ove godine će se stvoriti i uvjeti da stručne osobe i lica koja budu

uposlena znači u našem ministarstvu i odrade taj dio posla, a svakako ukoliko imate vi kakav prijedlog svaka potpora će dobro doći. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Rasprava je zaključena.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o sudjelovanju pripadnika oružanih snaga Bosne i Hercegovine državnih službenika i ostalih zaposlenih u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu predlagatelja zastupnika gospodina Momčila Novakovića, na izjašnjavanje u prvom čitanju.

Molim Dom da se izjasni o predlogu ovog zakona. Glasujte sad.

Znači sa 28 glasova za, bez glasova protiv i 2 suzdržana, prihvatili smo prijedlog ovog zakona u prvom čitanju.

Prelazimo na 8. točku dnevnog reda, to je

Ad.8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja sa Izvješćem Komisije za financije i proračun, predlagatelj zakona je takođe gospodin Momčilo Novaković

Samo da vas podsjetim, predlagatelj gospodin Novaković predlog je dostavio 21.5.

Ustavno-pravna komisija je dostavila mišljenje 29.6.

Mjerodavna je bila Komisija za financije koja je izvješće dostavila 27.10.

Kao što ste iz izvješća vidjeli mjerodavna komisija nije prihvatile prijedlog ovog zakona.

Mi sada imamo situaciju kada treba da se izjasnimo o izvješću mjerodavne komisije. Ukoliko se izvješće usvoji Prijedlog zakona smatra se odbijenim, a ukoliko se izvješće ne usvoji, Dom će od Komisije zatražiti da sačini novo izvješće bazirano na novim smjernicama koje će utvrditi ovaj dom i roku koji ovaj dom utvrdi svojim zaključkom.

Otvaram raspravu o izvješću.

Gospodin Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Glavno je da kažem da sam predlažući ovaj zakon bar bio motivisan dopisom koji je Svjetska banka uputila Direkciji za puteve RS u kome ih je obavijestila da je vršila dogovore i pregovore sa Vladom RS kako bi namjenski prikupljena sredstva za putarine bila izdvojene iz budžeta RS i direktno se uplaćivala na račun ovog preduzeća i kako bi se, kako se ovo preduzeće treba izdvajati, odnosno ova ustanova treba izdvajati u posebno javno preduzeće. I to se dakle desilo i u RS i u Federaciji BiH i ove dvije direkcije su ustvari postala javna preduzeća odvojena dakle od Ministarstva saobraćaja, odnosno Ministarstva komunikacija u Federaciji.

Zakonom o indirektnom oporezivanju je, su putarine svrstane u zajednički ponovo u budžet, znači u jednu kasu suprotno dakle ovom nastojanju Svjetske banke koja je najčešći kreditor dakle svih značajnijih aktivnosti kada se radi o ovim direkcijama. Naravno da Komisija ima, imala je mogućnosti jednu ili drugu da i većinom glasova Komisija nije prihvatile principe zakona, ali ono što ne mogu, a da ne kažem ovdje danas jeste odluka Upravnog odbora uspostavljenog Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja. Mislim da smo mi svi dobili tu odluku.

Pazite, odluka o neodobravanju prijedloga i onda dole član 2. odluka stupa na snagu odmah. Za koga ta odluka vrijedi? Ili ta odluka vrijedi za onog ko je donjeo, ili se ona odnosi na mene kao predлагаča zakona, ili se odnosi na ovaj parlament. Mene su objedivali da ovaj upravni odbor ima pravo da zaustavi zakone koje predlože poslanici, a koji su suprotni onome što oni misle da je definisano u Zakonu o indirektnom oporezivanju. I zbog toga ja mislim da ova odluka ...ja sam tada na jednom sastanku rekao da ako sam glasao za takav zakon, onda sam zaista bio u velikoj zabludi. Nemoguće je da onaj ko je donjeo zakon ne može promjeniti zakon.

Znači nemoguće je i ja zato mislim da ovo, ovakvi stavovi Uprave za indirektno oporezivanje stvarno nemaju nikakvog smisla, jer ovo je uzimanje ingerencija, ne Parlamentu, svima iz ove oblasti, jer je sebe Uprava za indirektno oporezivanje sama sebe proglašila onim ko arbitriira u ovoj oblasti i potpuno donosi svoje odluke u ovoj oblasti što nije tačno. Ako se pročita zakon vidjeće se da to nije tako jer zakon nije to tako predvidio.

Ja, ovaj dalje ovakav dalje trend se nastavlja vidjećete i u zakonu koji treba doći o akcizama, dakle gdje ponovo imamo istu situaciju i gdje će ja vjerovatno biti ponovo u poziciji da idem sa izmjenama zakona koji ponovo neće dobiti većinu, jer ponovo će neko donjeti odluku koja se odnosi na nekoga na koga se ne može odnositi. Ja će zatražiti kao član Ustavno-pravne komisije zatražiću tumačenje, dakle da mi se da autentično tumačenje tog spornog člana zakona, jer mislim da ono nije tako kao što ga tumači Uprava za indirektno oporezivanje.

Dakle ja, naravno da će glasati protiv izvještaja komisije, ali ovim sam htio da upozorim inače na jednu činjenicu, a to je da ovakvim načinom, ovakvim grupisanjem prihoda koja se namjenski, znači koji se namjenski skupljaju za jednu oblast, a to je oblast javnih puteva itd. stavljanje u budžet, pa iz toga finansiranje nekih drugih oblasti, a ne u ukupnom iznosu vraćanje nazad čemo mi sebe dovesti u poziciju da nikada nećemo imati te puteve, odnosno dovest čemo se u poziciju da čemo sve što budemo htjeli uraditi morati davati pod koncesije i na kraju čemo morati, čini mi se i ovu zemlju svu dati pod koncesije nekome jer nećemo imati mogućnosti da bilo šta uradimo bez toga. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem lijepo gospodinu Novakoviću. Riječ ima gospodin Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem predsjedniće. Ja ne bi govorio o zakonu, nego bi govorio o izvještaju komisije. Mislim da smo na jednoj od sjednica ovog doma kada smo raspravljali jedna drugi zakon zaključili da kada komisija da negativno mišljenje o zakonu, onda treba da puno više obrazloženja da da. Ovdje je, čini mi se vrlo šturo obrazloženje i jedno obrazloženje je to što se Uprava za indirektno oporezivanje ne slaže sa ovim otprilike....i ništa više.

Mislim da bi trebala i komisija da se malo više potrudi da da više argumentacije kada donosi ovako negativno mišljenje. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Ima li još prijavljenih? Nema.

Zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje dakle o Izvješću mjerodavne komisije koja nije prihvatile prijedlog ovog zakona.

Molim Dom da se izjasni glasovanjem o izvješću mjerodavne komisije. Glasujte sad.
 Znači zakon ima opću većinu, većinu iz Federacije, nema iz RS.
 Znači nema sada trenutno gospodina Špirića, molim.
 Znači dobiceće izjašnjanje Kolegija na narednoj sjednici i ide procedura dalje sukladno Poslovniku.

Kako ono kažu, došao je kada je bio najnepotrebniji. Zbog tebe smo zastali, ispirčavam se zastupnici, oko izvješća ove Komisije za financije i proračun koja nije prihvatile prijedlog zakona gospodina Novakovića, dopune o zakonu.

Hoćemo li ići u drugi krug, ili čemo poslje?
 Kolegij traži 3 dana po Poslovniku. Hvala lijepo.

Prelazimo na 9. točku dnevnog reda, to je

Ad.9. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje Sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za unapređenje inozemnih investicija

Izvješće ste dobili. Vidjeli ste da je komisija usuglasila tekst zakona usvajanjem tri amandmana.

Otvaram raspravu o izvješću. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim Dom da se glasovanjem izjasni o Izvješću zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za unapređenje inozemnih investicija.

Glasujte sad.

Znači sa 31 glasom za i 1 uzdržanim Zastupnici dom je prihvatio Izvješće zajedničke komisije i time je ovaj zakon o Agenciji za unapređenje inozemnih investicija prihvaćen. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 10. točku, to je, sad su sljedeće tri točke, predlažem da završimo, to su

- Ad.10. Zakon o Sudu Bosne i Hercegovine
- Ad.11. Zakon o Tužiteljstvu i
- Ad.12. Zakon o ustupanju predmeta

Paket zakona vezanih za Haški tribunal i preuzimanje nadležnosti. Predlažem da završimo ove tri točke i da onda odredimo stanku od jedno 15 minuta da se zastupnici malo osvježe i da nastavimo.

Ili da završimo ova izvješća o usuglašavanju. Hvala vam lijepo.

Prelazimo znači na 10. točku, to je

Ad.10. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine

Zajednička komisija je jutros zasjedala. Dobili ste izvješće komisije. Ona jep ostigla sporazum od identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu prihvativši amandmane Doma naroda koji su postali sastavni dio ovog teksta.

Ima li potrebe za raspravu? Nema rasprave, ispričavam se.
Znači izjašnjavamo se o Izvješću zajedničke komisije. Glasujte sad.

Sa 34 glasa za, 1 protiv, bez suzdržanih konstatiram da je Zastupnički dom prihvatio izvješće zajedničke komisije i postigao sporazum o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o Sudu Bosne i Hercegovine, čime je ovaj zakon usvojen. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 11. točku, to je

Ad.11. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine

Komisija je postigla sporazum o identičnom tekstu ovog zakona. Ona dostavlja izvješća s preporukom da prihvativimo ovo izvješće, jer su prihvatili amandmane koje je Dom naroda usvojio i koji su postali sastavni dio teksta ovog zakona.

Molim Dom da se izjasni o ovom izvješću.
Glasujte sad.

Sa 34 glasa za i 1 protiv, bez glasova suzdržanih, konstatiram da Zastupnički dom prihvatio Izvješće zajedničke komisije o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 12. točku, to je

Ad.12. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini

Takođe ste dobili izvješće zajedničke komisije koja je postigla sporazum o identičnom tekstu Zakona o ustupanju predmeta, prihvativši amandmane koje su usvojeni u Domu naroda i koji su postali sastavni dio teksta navedenog zakona, uz preporuku da ovo izvješće usvojimo.

Molim Dom da se izjasni o Izvješću zajedničke komisije o ovom zakonu.
Glasujte sad.

Sa 32 glasa za, 1 protiv, 1 suzdržanim konstarima da je Dom prihvatio Izvješće zajedničke komisije i postigao sporazum u identičnom tekstu Zakona o ustpanju predmeta od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini. Hvala lijepo.

Prelazimo na 13. točku, to je

Ad.13. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda

Podsjećam vas, izvješće ste dobili, da je tekst ovog zakona usuglašen sa usvajanjem dva amandmana.

Molim Dom da se izjasni o izvješću zajedničke komisije.
Glasujte sad.

Konstatiram da smo sa 34 glasa za, bez glasova protiv i 1 suzdržanim prihvatili Izvješće zajedničke komisije i na taj način prihvatili Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjelu prihoda. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 14. točku, to je

Ad.14. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine

Dobili ste izvješće komisije. Usuglašen je identičan tekst zakona o usvajanju dva amandmana.

Molim Dom da se izjasni glasovanjem.
Glasujte sad. Evo gospodin Špirić mi je pomogao vrlo konstruktivno.

Sa 31 glasom za, bez glasova protiv, 2 suzdržana, prihvaćeno je izvješće zajedničke komisije i postignut sporazum o identičnom tekstu Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na zadnju iz ovog paketa usuglašenih izvješća, 15. točku, to je

Ad.15. Izvješće zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

Također je postignut sporazum unutar komisije usvajanjem dva amandmana.

Molim Dom da se izjasni glasovanjem o ovom izvješću.
Glasujte sad.

Sa 32 glasa za, dakle jednoglasno, bez glasova protiv i suzdržanih prihvatili smo izvješće zajedničke komisije i postigli sporazum o identičnom tekstu Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine.

Ja se zahvaljujem zastupnicima i evo u ime Kolegija predlažem stanku do pola 5. U pola 5 nastavljamo sa radom.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Nalazimo se na 16. točci, to je

Ad.16. Izvješće o izvršenoj reviziji financijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za prošlu godinu sa izvješćem Komisije za finansije i proračun

Vi ste dobili izvješće o reviziji. Takođe ste dobili Izvješća komisije za financije i proračun o razmatranju ovih izvješća.

Pored pojedinačnih izvješća komisije o revizijskim o revizijskim izvješćima svake institucije, imamo i generalno izvješće komsije o razmatranju svih revizijskih izvješća. U tom izvješću Komisija za financije i proračun predložila je Domu na usvajanje i određene preporuke i zaključke, uzimajući u obzir rasprave i prijedloge zastupnika koji su izneseni na 41. sjednici Zastupničkog doma kada smo razmatrali izvješće o reviziji Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Također, mjerodavna komisija u izvješćima o revizijskim izvješćima svake institucije po na osob predlaže Domu na usvajanje određene preporuke i zaključke. Ovo napominjem kako bi imali na umu da usvajanje izvješća mjerodavne komisije usvajamo i predložene preporuke i zaključke.

Još jedna napomena u svezi sa ovom točkom dnevnog reda, to je da stedanas u materijalu dobili informaciju o reviziji finansijskog poslovanja Direkcije za implementaciju Projekta CIPS koje je dostavilo Ministarstvo civilnih poslova, na zahtjev Komisije za financije i proračun. U ovoj informaciji između ostalog iznesene su primjedbe na izvješće o reviziji Direkcije za implementaciju CIPS projekta za 2003.

Otvaram raspravu o izvješćima o reviziji, kao izvješćima mjerodavne komisije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
O izvješćima.

MARTIN RAGUŽ

Rekao sam o izvješćima, ne o jednom.
Gospoda Sopta. Izvolite gospođo Soptu.

RUŽA SOPTA

Hvala gospodien predsjedavajući. Kolegice i kolege ja bih vas samo još upozorila da ste uz ovo izvješće dobili i popis nedostajućih pravali ponašanja u oblasti financija na razini Bosne i Hercegovine.

Komisija za financije i proračun je na jedan način tražila od Ministarstva financija, odnosno od Ministarstva, od Ureda za reviziju i Ministarstva financija da zajednički pripreme sve nedostajuće akte koji uređuju materiju finansijskog poslovanja koja će biti jedinstvena za sve institucije. Pa evo samo da napomenemo i to uz ovo što ste rekli da je ovo naknadna informacija, a to je, sve su se institucije očitovale po izvješću komisija, samo je naknadno dostavljeno poslije zadnje sjednice komisije od Direkcije za implementaciju CIPS-a tako da je iz tog razloga ovo izvješće naknadno predloženo. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Nema prijavljenih za raspravu.
Gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege Ruža Sopta je već nešto malo u ime Komisije rekla vezano za ovaj cijeli naš posao. Mi smo pomalo hendikepirani jer nemamo prisutnog dosadašnjeg nam predsjednika Komisije gospodina Kragulja, pa evo osjećam potrebu da kažem da je zaista Komisija uložila veliki trud kada je riječ o da tako kažem ovom kompletном projektu, odnosno kompletnoj obavezi Predstavničkog doma da razmatra te godišnje izvještaje o izvršenim revizijama u instituciji.

Bilo bi dobro ipak da ovo ne prođe, da tako kažem tiho pod navodnicima, iz prostog razloga što nas to na neki način obeshrabruje u daljim aktivnostima. Postavlja se pitanje šta to znači svake godine praviti izvještaje o reviziji od strane državne revizije, a onda naš organ, Komisija za

finansija i budžet predlagati određene preporuke ako to ne dobija da tako kažem konkretnije posljedice u smislu popravke situacije.

I bilo bi dobro da svi pomalo na neki način učestvujemo u ocjeni i našeg posla kada je riječ o komisiji, a i u ocjeni na neki način ukupnog odnosa prema javnim sredstvima kada je riječ o institucijama Bosne i Hercegovine. Evo toliko i ja se izvinjavam što sam na ovaj način pokušao da potaknem raspravu.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine Belkić. Za riječ se javio gospodin Muhamed Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedatelju. Gospodo, kolege poslanici ja se slažem sa ovim što je rekao kolega Belkić da ovako za mene prilično važan dokumenat ne prođe i ovako obiman posao koji je uradila revizija da prođe nezapaženo. Ono što sam ja uočio, a pomno sam čitao i ovaj i prethodni, čak i prethodne zaključke revizije, mogao sam da zaključim i zaključujem da gotovo sve institucije koje su ovdje navedene, a prema konstataciji revizije, istina neke manje, neke više nisu odradile posao. Ja sam pravio pregled šta su dobole za upute iz prošle revizije što me posebno razočaralo. To navodi na zaključak da tu radi otprilike ko šta hoće i da otprilike ima jedan koridor kojim se te institucije non stop izvlače, bez obzira kakav to bio izvještaj ove revizije.

Zato predlažem da se usvoji zaključak da po ovom izvještaju, pored onog što je gospodin predsjedatelj rekao, što je predložila revizija kao zaključke uvrsti i zaključak da se preispitaju svi oni korisnici budžeta koji su imali upute šta su trebali u ovom prošlom periodu da urade i da isprave a nisu uradili i ispravili. Bolje rečeno da su u tom periodu nastavili zloupotrebljati i zakon i situaciju u tim institucijama kada je u pitanju rabljenje budžeta i da prema tim institucijama ovaj parlament iskaže, odnosno zatraži da se poduzmu sve zakonom moguće i predviđene mjere koje mogu od disciplinskih pa čak ako to ima, a ima izgleda u nekim, koliko sam ja ovdje vido i drugih drastičnijih mera da se poduzmu kako se ovaj izvještaj ne bi ponavlja.

Ja sam uočio da je otprilike u prosjeku svega 30-40% uputa iz prethodne revizije ispravljeno, a da je i dalje određene institucije nastavile da krše zakonske propise i da zloupotrebljavaju određene svoje mogućnosti i položaje kada je u pitanju korištenje budžeta, odnosno korištenje sredstava iz tog budžeta. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Imamo gospodina Džaferovića, pa gospodina Hazema Felića, pa gospodina Mladena potočnika.

Izvolite gospodine Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene kolege, dame i gospodo otkako se Parlament bavi ovim problemom, dakle pitanjem analize izvještaja Ureda generalnog revizora za Bosnu i Hercegovinu, mi se otprilike svake godine iz godinu u godinu susrećemo otprilike sa istim problemima.

Najveći problem je nedostatak odgovarajućih pravila, propisa, procedura koje trebaju da urede financijsko funkcioniranje institucija Bosne i Hercegovine i iz godine u godinu Ured

generalnog revizora upozorava na nedostatak tih procedura. Mi i sada u ovom izvještaju imamo dosta toga sličnog onome što smo imali u izvještaju za prošlu godinu, u izvještaju za prošlu godinu vezano za izvještaj za pretprošlu godinu kada je u pitanju ova tematika.

Zbog toga ja smatram da ovaj parlament ne treba čekati godinu dana i novi izvještaj Ureda generalnog revizora da bi došao u poziciju da konstatira da ponovo nedostaju određene procedure, nego mislim da u toku godine, postupajući po ovom izvještaju i uvažavajući preporuke naše komisije ovo pitanje u smislu provjere da li su određene procedure urađene, da li su propisane trebamo kontrolisati.

Zbog toga ja predlažem da se pored ovih devet preporuka koje je predložila Komisija vezano za sve izvještaje generalno uključi još jedna, a to je da se zadužuje ili da kažemo da će Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kvartalno tražiti izvještaj o tome šta je urađeno kada je u pitanju obaveza organa da napravi određene procedure. Mislim da ćemo na taj način, ako budemo insistirali na tome i provjeravali da li su ograni uradili procedure, oni koji trebaju da ih urade iduće godine, kada budemo raspravljali o izvještaju reviziji biti u povoljnijem položaju i da ćemo imati propisane procedure, jer, ponavljam osnovni problem onoga što su primjetili generalni revizor i Ured za reviziju Bosne i Hercegovine je u tome što nema procedura i iz godine u godinu se taj nedostatak ponavlja. Toliko hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se. Gospodin Hazem Felić.

HAZIM FELIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, kratko kao član Komisije moram kazati da su izvještaji Ureda za reviziju za finansijsko poslovanje za prošlu godinu djelom dali rezultate u smislu da su oni nad kojima je vršena revizija, odnosno institucije Bosne i Hercegovine napravljeni određeni pomaci u smislu poštivanja određenih propisa za finansijsko poslovanje, te je iz tog razloga na sjednici Komisije potekla i ideja od Ureda za reviziju, a Komisija prihvatile da se napravi spisak nedostajućih pravila i ponašanja u oblasti finansija na razini Bosne i Hercegovine s ciljem da se pomogne onima koji su iskazali da im je pomoć potrebna u donošenju ovakvih pravila.

I mislim da tu proceduru treba završiti. Gospođa Ruža Sopta je govorila na tu temu u smislu da Ured za reviziju i Ministarstvo finansija i trezora načine prijedloge tih tekstova tako da bi tu proceduru završili. I ono što još želim da kažem, a to sam govorio i na Komisiji, na drugoj strani vidite članove Komisije i njihova zaduženost po određenim agencijama, ministarstvima i drugim institucijama Bosne i Hercegovine. Ja moram da kažem da od ovih 9 ovdje imena svih 9 nije radilo. Gospodina Blagojevića razrješavamo zato što nije dolazio pod tačkom 23. i nije radio na ovim izvještajima.

Meni je žao što gospodine Lagumdžije nema ovdje, ali je on izričit bio da ne želi i nije do sada ni jedan izvještaj napravio. Kako je konstituiran ovaj parlament ni jedan izvještaj nije napravio. Ja sam se bunio na Komsiji i tražio ako ne želi da radi i da sačinjava izvještaj zaista nema potrebe ni da bude u toj komisiji. Ako gospodina Blagojevića razrješavamo zbog toga što ne dolazi i neće da radi izvještaje, ne znam zašto bi drugi imali privilegiju da ostanu u toj komisiji. Iz tog razloga zaista nije umjesno da biti član komisije, a ne raditi ništa po izvještajima. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Feliću. Ko je sljedeći govornik? Mladen Potočnik, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, Parlament Bosne i Hercegovine je po jednoj strani i kontrolni element ove države i zbog toga sam mišljenja da li ova komisija koju imamo za budžet za finasije ili neka druga tromjesječno u saradnji sa ovim institucijama provjeri da li se izvršavaju po jednoj strani bi rekao proceduralni postupci, po drugoj strani troškovni postupci.

Ovo govorim iz razloga da Uredbom PDV-a od 17% će čovjek biti ugrožen odprilike za 3% budžeta svog, a država kada bi se odrekla toga bila bi odprilike 4% ugrožena, odnosno bio bi budžet države manji. Prava država bi se ponjela tako da se odrekne 4% i napravi racionalizaciju u svom pod navodnicima poslovanju, ili svom budžetu u interesu čovjeka Bosne i Hercegovine.

Moj prijedlog je da ova naša komisija za budžet i finansije tromjesječno provjerava i izvještaja Parlament Bosne i Hercegovine o poštovanju proceduralnih, proceduralnog dijela ovih institucija, a isto tako i o troškovnom dijelu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Potočniku. Gospodin Filip Andrić. Onda sam ja pogrešno obavješten, gospodin, evo Ibrahim Đedović, nakon toga gospodin Sead Avdić, pa onda gospodin Selim Bešlagić, pa onda vi gospođo Sopta. Evo ako ja upamtim šta sam već rekao.

Gospodin Đedović je digao ruku. Jel tako? Izvolite, imate riječ. Neka se Sead Avdić pripremi, gospodin Sead Avdić.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Ja se zahvaljujem, ... pa zaista sa krajnje dobrom namjerom podržavam ovaj rezon koji je iznjeo gospodin Džaferović, ali ja samo bih želio nastaviti tu da kažem misao. MI se stalno možemo vrtiti u krug ako ne znamo ko je zašto kriv, kome odgovara i da li odgovara i koje su posljedice toga. Mi ćemo imati iz godine u godinu istu priču. KO sve ove ljude imenuje, šta su dužni uraditi? Nemoguće je da se pravila ne mogu definirati za godinu dana. Mislim to je nemoguće. I bojam se da ljudi, revizori, ja se njima divim kako oni imaju volju to raditi, jer sačekuju ih isti ljudi i isti problemi.

I mislim da bi zaključak trebao ići u smislu ako se u toku godine dana ne otklone ono što oni traže, tamo ne smiju da ih čekaju jednostavno jedni te isti ljudi. Oni moraju ići i obaveza, bar to je minimum odgovornosti koju bi, ja vjerujem u kratkom vremenu dao rezultat. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Đedoviću. Gospodin Sead Avdić. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić.

SEAD AVDIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja želim samo dvije sugestije. Jedna sugestija je da naša administrativna, odnosno Komisija za finansije i budžet praktično predloži, odnosno usvoji jedan dokument koji će oprecionilizirati poslove i zadatke koji proističu iz ove revizije za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine. Bilo bi dobro možda obje komisije administrativne i Doma naroda i Predstavničkog doma sobzirom na mišljenje revizora o poslovanju Parlamentarne skupštine BiH, to bi bilo, to je interno za nas i jednostavno treba prvo krenuti od nas samih. To je jedno.

Drugo, čestitam revizorima koji su u tačci 5. rekli revidirati Zakon o izvršenju proračuna npr. tekuća rezerva se...strukture rashoda, izbaciti programe posebnih namjena koji su nejasni itd. I bilo bi dobro ovome možda dodati – preispitati mogućnost ograničenja, jednostavno sredstava koja se troše na ugovore o djelu i angažiranje trećih lica za potrebe pojedinih institucija Bosne i Hercegovine. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Seadu Avdiću. Gospodin Selim Bešagić, neka se pripremi gospođa Ruža Septa.

SELIM BEŠLAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja će biti veoma kratak. Mislim da u izvještaju koje nam je Ured za reviziju i finansije ovdje dostavio na naše stolove stoe odlični zaključci, ali mene interesuje ko treba ovo da pripremi ili moramo imenovati ko će ove zakone da predstavi Parlamentu da se oni usvoje.

Mislim da je to vrlo bitno, jer ako toga nema, ja ne znam kako će naša komisija raditi ako tih zakona nema. Prema tome, mislim da bi Parlament na osnovu ovih zapisnika koje ovdje imamo trebao da kaže ko je to i do kojeg roka ima da predloži promjenu i dopunu zakona koji su ovdje predviđeni od strane revizije i koji je to, koja je to hajde da kažemo služba koja bi trebala da sve ove tačke od 1. do 8. u ovom predlogu zajedničkom preporuka da nam da kao predlog da bismo mi mogli usvojiti i da jednostavno tada znamo ko je odgovoran zašto i ko je odgovoran ako to nešto ne uradimo.

Mislim da je ovo odličan predlog, ali bi ga samo trebalo sada imenovati, dati rok do kada da se to završi, jer ovako možemo u nedogled ići. Ja stvarno se divim komisiji ako nema ovih materijala kako može da napravi izjavu ili iskaz o pojedinoj reviziji, evo ako toga ovdje nema. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešlagiću. Gospođa Ruža Septa. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Kolege i kolege ja vam se ponovo ispričavam, ja se drugi put javljam za riječ. Moje prvo javljanje je bilo uistinu samo dopuna predsjedavajućem o materijalima koji su pripremljeni za ovu točku. A što se tiče samoga izvješća ja mislim da napravljen je znatan napredak u radu i revizije i komisije, a mislim značajn napredak i u radu ovih institucija koje mi analiziramo.

Nesreća je u tome da i sadašnje preporuke koje jesu, kada budemo do godine razmatrali izvješće za 2004. neće biti koptirane, jer evo donosimo na kraju godine kada se on više ne mogu unazad koptirati. Ali, ja osjećam i ja vidim da tu ima znatnog napretka kroz izvješća koja smo mi naknadno zatražili od svakoga korisnika proračuna da kaže šta je od toga otklonjeno. Dosta stvari kod većine korisnika je otklonjeno. Dosta će se i ponoviti.

Uočili smo kao komisija jedan nedostatak da puno proračunskih korisnika ili odgovornih ljudi za proračunske korisnike su pokazali nemogućnost, da ne kažem nesigurnost kakva akta i na koji način trebaju pripremiti. Zbog toga je komisija dala inicijativu, odnosno u dogовору Uprave za neizmjerno, u dogоворu sa Uredom za reviziju da oni sačine koja to akta nedostaju kako bi se ona

za iduću 2005. godinu uradila. Ako ste dobro pročitali naše prijedloge i zaključke, mi smo tu odredili termine. Ovog puta prvi put smo rekli do kada se koja akta trebaju uraditi.

Između ostaloga kada sam napomenula onaj dokumenat koji nije spomenu gospodin Raguž, vidite i da je ovdje bio datum o reguliranju javih nabavki. Većina i najveći dio pogreški je bilo kod javnih nabavki, a mi smo već znači tu jednu stavku skinuli sa dnevnog reda. Donjeli smo Zakon o javnim nabavkama tako da mi kao Parlament imamo obvezu donošenja ovih zakona koji reguliraju ovu materiju. Onda smo zadužili Ministarstvo financija i trezora koji ima jednu veliku dodatnu ulogu koji će regulirati finansijsko poslovanje koje, donjeti pravila koja će biti zajednička za sve korisnike proračuna. Tako držim da nije baš malo učinjeno i, ali će efekat i rada ovog izvješća vjerojatno biti u 2005. godini.

Zato ja mislim, radi daljnje diskusije da ne bismo kazali da se baš ništa nije učinilo u naknadnim izvješćima koja su nam došla poput ovoga izvješća o CIPS-u, mi smo stekli kao Komisija dojam da se napredak učinio, ali ne toliko dovoljan, ali mislim donošenjem ovih pravila koja su kažem određena rokom, a slažem se i mi kao komisija u dogovoru sa Uredom za reviziju rekli da smo u stalnoj komunikaciji biti da vidimo da li su se ovi rokovi ispoštivali u donošenju ovih pravila o finansijskom poslovanju. Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodi Sopta. Gospodin Milorad Živković se je prijavio i ja nemam više prijavljenih za diskusiju koliko vidim. Nakon njega ćemo, njegove diskusije zaključiti raspravu, osim ukoliko neko iz Ureda generalnog revizora ne želi da govori za govornicom, ako naravno procjeni, ja sam dužan to ponuditi i toliko. Evo predsjedavajući.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, ja se zahvaljujem našoj komisiji na ovom stvarno obimnom i vrlo kvalitetnom radu. Međutim, ako ćemo pogledati pojedinačno svaku reviziju, sa nekim od prijedloga ja ne mogu da se složim, kao što je prijedlog o obavljenoj reviziji Agencije za statistiku BiH kada se kaže da preporuka Komisije da Savjet ministara i Parlamentarna skupština zbog neblagovremenog donošenja Zakona o statistici, a i sporosti u procesu imenovanja direktora snosi dio odgovornosti.

Ja ne smatram da smo mi, pogotovo ne ovi u Parlamentu odgovorni za nedolazak blagovremenog tog zakona od strane Vijeća ministara, pogotovo prijedloga za direktora i da tu naša odgovornost ne stoji.

S druge strane kada gospođa Sopta kaže o zakojima koje smo trebali donjeti, ja pitam šta je sa zakonima koji su donešeni, a nisu poštovani. I ovdje je navedeno. Pa smo i prošli put razgovarali o reviziji Predsjedništva, odnosno njihovog trošenja sredstava i ovdje je ponovo navedeno da u Predsjedništvu nabavke vozila u Predsjedništvu nisu u svim slučajevima bile izvršene u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu oblasti javnih nabavki.

Isto tako u izvještaju o obavljenoj reviziji Savjeta ministara, odnosno službe, kaže se da službe u pojedinim slučajevima nisu trošile javni novac transparentno i u skladu sa propisima o nabavci roba i usluga. Ovdje je konstatovano i sa jedne i sa druge strane da to nije bilo u skladu sa

zakonom i onda se pitamo, a ko bi trebao da takve slučajeve privede zakonu i pravdi i dobijamo izvještaj o finansijskom poslovanju Suda Bosne i Hercegovine gdje je stanje još gore, gdje se ovdje kaže da obračun amortizacije itd. itd. tako da sadašnja vrijednost stalnih sredstava nije prikazana istinito i tačno u godišnjem finansijskom izvještaju. Znači oni koji bi trebali sada da stave na svoj dnevni red sve ovo što se kršilo u pojedinim institucijama Bosne i Hercegovine i sami su kršili zakon koji je ovdje naveden po tome šta je revizor dao.

I ovje se postavlja pitanje znači ne koji su zakoni trebali biti donešeni i koje trebamo da donešemo, nego da li su i na koji način kršeni zakoni koji su već doneseni. I mislim da bila dobra ideja da Komisija za finansije i budžet napravi usporedni izvještaj idući put kada bude pravila i da kaže koji su ustvari do tada urađeni i da li je stvarno napravljen pomak, a ne da svaki put mi njih upozoravamo na ono što su oni trebali raditi i gdje su kršili zakon. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospođa Milićević.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja želim da kolegi Živkoviću objasnim neke stvari. Mi ovdje imamo pojedinačne izvještaje.

Pod jedan u svakom izvještaju je urađeno odnos znači presjek u odnosu na prethodnu godinu i da li je popravljeno ili nije stanje. Mi smo radili izvještaje za svakog pojedinog budžetskog korisniku, a ovo je sumirano. Znači to je pod jedan urađeno.

Drugo, mi pričamo o Zakonu o javnim nabavkama koji smo prozivali i prije godinu i prije godinu i po i rečeno nam je da je zajedno sa ljudima iz Evrope uradio i mi smo gospodine Živkoviću tek nedavno usvojili pravi Zakon o javnim nabavkama koji se mora poštovati i koji je stupio na snagu, a ovdje ako ćete gledati javne nabavke rijedak je budžetski korisnik od ova 32 koji je bukvalno tadašnje nekakve propise o javnim nabavkama, jer mi nismo imali zakon, poštovao koji se nije ogriješio u nekom segmentu.

Prema tome, ovo što ste rekli važi za većinu budžetskih korisnika. I u tome i jeste veličina ako imamo sad Zakon o javnim nabavkama znamo i imamo krivične odredbe i znamo kako se provodi. Problem nam je sad, znači nisu više javne nabavke nominalno problem, problem je Zakon o trezoru ko će dati izmjene i dopune Zakona o trezoru u kome nemamo kaznene odredbe. Ko će biti inicijator takvog zakona, odnosno na koji način zakonski regulisati plate i naknade? Ko će uraditi revidiranje Zakona o izvršenju budžeta? To je ono, ovo smo jedno otkačili, idemo dalje i ja se onda nadam da ćemo sljedeće godine imati bolji izvještaj nego što je ovaj.

Što se tiče Suda Bosne i Hercegovine oni su imali paradoksalnu situaciju da nisu knjižili stavku od 500 hiljada. Nije ušla prosti napravili jedan strašan previd u knjigovodstvu. Niko nije odnijeo nekakav novac u džepu. O tome se radilo i zato im je izvještaj negativan, tako je ocjenjen. Samo toliko.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja se zahvaljujem uvaženoj koleginici na pojašnjenju procedure. Očigledno da nismo bili jasni u dvije stvari, najmanje.

Jedna stvar je što sam pročitao ovdje, znači nisam izmislio gdje kaže revizor da nabavke vozila u Predsjedništvu nisu u svim slučajevima, pitam kojim, bile izvršene u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu oblast javnih nabavki tačke te i te navedene ovdje. Ja govorim o zakonima koje smo imali kada su se ta vozila nabavila. Ne govorim o zakonu koji smo na taj ili ovaj način poslije toga donjeli ovdje.

I ja pitam ko i na koji način je i to u vašem izvještaju ne stoji, snosio odgovornost za takve postupke? O tome smo govorili i mislim da smo tu bili jasni. Da li su se oni poslije toga popravili ili nisu o tome čemo vidjeti, pogotovo kada se ovaj novi zakon bude poštovao i na koji se način se poštuje.

Znači govorimo o zakonu koji je bio ili o propisima koji su bili, da li su oni kršeni i na koji način i da li je neko snosio adekvatne sankcije u vezi sa tim? Ja sam smatrao da je taj izvještaj morao da sadrži tu komponentu. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Riječ je tražio gospodin Mušović iz Ureda za reviziju. Izvolite.

SAMIR MUŠOVIĆ

Izražavam svoje poštovanje cjenjenom skupu Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine. Ja bih želio kratko samo dvije stvari i već je kasno popodne.

Želio bih iskoristiti ovu priliku da vas obavijestim da je Ured za reviziju nastavio raditi svoj posao. Izvršio je prethodnu reviziju računa za 2004. godinu i ta se informacija odnosno uklapa u prethodnu, u diskusiju koju sam maloprije čuo da se eventualno kvartalno razmatra i mi smo do kraja ove godine spremni podnjeti privremeni izvještaj ukoliko zaključi ovaj dom o tome šta se dešavalo, kako su jel poslovale institucije u periodu od 1.1.2004. do 1.10.2004., pa ukoliko ste zainteresovani za takav materijal da dobijete u jednoj malo široj formi mi smo spremni da ga podnesemo. To je preliminarni izvještaj za 2004. i mi smo završili taj dio posla, znači nakon faze izvještavanja koju smo imali ljetos o računima 2003. naši revizori su od sredine septembra do današnjeg dana radili prethodnu reviziju računa 2004. godine. To je naš posao.

Što se tiče praćenja rezultata mislim praćenje implementacije vaših zaključaka i naših preporuka, mislim da je to najvažniji zadatak ovog današnje rasprave, zapravo u tom se ogleda ta snaga, ta čvrstina, ta ozbiljnost i ta disciplina kojom se moraju podvrgnuti svi, uključujući Ured za reviziju i sve druge institucije vladine, nevladine, nezavisne, direktni, indirektni korisnici budžeta i znate šta, nismo se mi zamorili, mada ima jako pno posla. Ono što zamara eventualno je to da svake godine diskutujemo o posljedicama, a mi smo očekivali jednu jaču reakciju ovog parlamenta u pogledu uzroka, a danas je to odlično rečeno ovdje, a to je pravila nedostaju, procedure, troškovi nisu harmonizirani i kako nisu harmonizirani na državnom nivou nisu ni nivou entiteta. Sutra ćemo svi istim jezikom govoriti, a taj jezik je PDV. Moramo imati u dogledno vrijeme harmoniziranu javnu potrošnju po svim nivoima javne uprave. Reprezentacija mora biti poznata i na nivou opštine i na nivou entiteta i na nivou državne administracije. Samo tako ćemo pričati isti jezik koji se zove PDV i u sakupljanju PDV-a i u njegovoj redistribuciji onog što smo skupili. Jer ako će neko više trošiti, a neko manje, ako će neko imati duplu, trostruku kontrolu, neko i internu i eksternu, a neko ništa, onda zalud nam trud.

Što se tiče tog praćenja, ja vas ljubazno upućujem na iskustva drugih zemalja. One su oformile stalne komitete za finansije i budžet, profesionalna tijela. Pa vjerovatno i sada je malo kasno da se o tome diskutuje, ja sam dao samo ideju.

Još jednom da ponovim, ukoliko je ovaj cjenjeni dom zainteresovan za nalaze prethodne revizije, mi smo spremni u okviru ovog mjeseca tekućug mjeseca decembra vama dostaviti ovaj takvu informaciju. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Mušoviću. Gospodin Mladen Potočnik, pa gospodin Ivo Miro Jović.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, ja ču još jednom morati neke stvari da ponovim, a ne zbog toga što se ne razumijemo, nego jednostavno da konkretizujemo. Radi se o sljedećem.

Ovaj parlament prihvata ili ne prihvata izvješće, prihvatio je izvješće takvo kakvo jeste, ali poslije toga ide akcija da se one stvari koje su u tome popravljaju. Znači ili da ta komisija koja je sada za budžet i finansije se uhvati aktivno saradnje i izvještavanja kvartalnog ovome parlamentu gdje će Parlament reći Predsjedništvu ili bilo kojoj drugoj instituciji ne možete ovo raditi, ne možete trošiti, ne radite po principima ili da se oformi stalna komisija kao što je gospodin Mušović rekao, jer ako mi to ne napravimo i mi samo klimnemo na ovaj izvještaj, onda ćemo samo klimati o izvještaju i dalje će se rasipati sredstva u nedogled. Na to nemamo pravo.

Zato predlažem da date na glasanje prijedlog ili da se da postojeća komisija za finansije i budžet kvartalno izvještava o tome šta se napravilo i šta treba napraviti ili da se formira stalna komisija za praćenje troškova državnih institucija. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Ivo Miro Jović. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju. Upravo ove dvije posljednje diskusije su me navele da se javim i upitam, imam pravo nešto i ne znati. A čini mi se da ovo jako dobro znam jer dobro znam čitati, pa mi smo ovdje svi, ja se nadam pročitali otprilike nalaz revizije u nekim od ovih ustanova i institucija koje su bile, pa otprilike u jednoj samoj od njih najčešće su konstrukcija rečenice u završnim dijelovima za sve skoro identične. Pa pod nekom točkom kaže – procedure nabavki roba i usluga u svim slučajevima nisu provedene u skladu sa važećim propisima.

Sljedeće. Pravila i kriteriji kojima se reguliraju pojedini troškovi nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže ekonomičnost, efikasnost itd.

Treće nedostatak internih procedura u korištenju informacijskog sustava. Hajde blaži oblik kršenja nečega. Nisu, kažu u poslovnim knjigama knjižili manjak u iznosu od toliko, jer su zamjenili nešto, neke materijalne. Dobro. Popis sredstava, iznos sredstava izvršen u cijelosti u skladu sa ustaljenom praksom i propisima. Interni akti povjerenstva nisu odobreni od strane Vijeća ministara. I ovo stavljam sve na jednu stranu.

A na drugu rečenicu sa konstatacijom – preporuke za otklanjanje određenih netostataka uočenih tijekom revizije za 2002. godinu nisu izvršene. Dokle i kako? Tko je odgovoran i zašto? Ne mogu prihvati ovo što je rekao gospodin Mušović, niti mogu ovo prihvati da gospodin

Potočnik kaže da mi budemo ovdje odgovorni. Ja zato sam rekao, možda nisam dobro informiran. Ne želim biti odgovoran da netko nije uradio svoj posao, a ovdje se to samo evidentira.

Ne znam, ja postavljam sam sebi pitanje, a vjerovatno i vama, neko zna odgovor za to. Čemu služe ove revizije? Ako ćemo konstatirati da za onu godinu, pa nije za onu, pa tako će u nedogled biti nije izvršeno, a naloženo. Pa bojim se da nam se neko neće smijati. Ja nisam zato da samo ovi papiri stignu do nas, njih pročitamo, podignemo ruku ili ne podignemo. Evo ovo je jedan od aktivnih načina sudjelovanja u ovom problemu i mi moramo doprinositi da nema ovakvih rečenica u narednoj izvještajnoj godini. Kako, ja to ne znam, nisam podigao se da bih predložio jedan takav zaključak, ali mislim da oni koji imaju bliskost sa poslovanjem, ekonomijom da bi bili puno kopetentniji takav jedan zaključak, ako sam dovoljno bio jasan u ovom svom kratkom izlaganju.

Ne slažem se znači samo sa konstatacijama, nego mora biti ovo poziv na aktivan odnos da se ogreške uočene ne mogu ponavljati u nedogled, a mi to tolerirati, zatvarati oči i govoriti kao sve je u redu. Ja ne znam da li sam bio dovoljan jasan, ali sam zato da se doda nešto u zaključcima koje ćemo mi danas ovdje usvojiti koji bi govorili o ovom dijelu. Meni je žao zašto ja nisam pripravan to reći, jer sam se nadao da će mnogo, puno sadržajniji zaključci biti u ovom smislu.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Potočnik, kratko mora biti, ili poslovnička intervencija, ili replika, pa gospodin Novaković. Replika

MLADEN POTOČNIK

Replika, ne u smislu negativnom. Vi ste tačno definisali da treba preuzeti akciju, a akcija je to da ovaj parlament bilo kroz svoju postojeću komisiju, bilo kroz neku drugu komisiju napravi akciju i pregled i predloge, ako neko ne radi kako treba da odgovara za to, ne mi. I upravo da ne bi mi odgovarali za to i treba imati tu komisiju.

Hvala lijepo predsjedavajući da ste mi dali riječi.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Novaković, pa gospodin Križanović.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Da repliciram gospodinu Potočniku na prijedlog neke komisije. Kako sam ja shvatio prijedlog je da Parlament formira nekakvu komisiju koja bi kontrolisala sada troškove budžetskih, način trošenja sredstava budžetskih potrošača.

Pazite molim vas, ja želim da podsjetim da postoji institucija budžet i da se tačno zna ko je zadužen da brine o realizaciji budžeta i koje taj ko prati trošenje, odnosno ko prati realizaciju pojedinih stavki. To je Ministarstvo za trezor i zaista ja ne bih ljudima uzimao posao. Dakle nema nikakvog smisla da mi formiramo nekakve sada komisije čija uloga je apsolutno nedefinisana. Tim prije što postoji komisija koja na kraju uvijek, dakle to je naša komisija raspravlja o budžetu, raspravlja o izvršenju budžeta, raspravlja eventualno o rebalansu ako ga ima itd.

Dakle apsolutno nikakve druge komisije, jer zakon je potpuno jasno definisao, posebno Zakon o budžetu svake godine potpuno jasno definiše odgovornost za realizaciju budžeta.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Križanović. Ima li više prijavljenih? Nema. Zaključena rasprava. Gospodin Jovanović, oprostite, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja zapravo nisam imao namjeru da danas govorim o ovim izvještajima o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, ali sam ponajviše htio reći da se u potpunosti slažem sa kolegom Miroom Jovićem.

Postavlja se pitanje zapravo šta je svrha rasprave informacija, odnosno izvještaja o reviziji na ovom parlamentu. Ja sam malo čak i gledao i Ustav i naš poslovnik. Mi bismo bili obavezni, odnosno bilo bi dobro samo da raspravljamo zapravo o finansijskom poslovanju Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Zamislite sada kada se ovakav parlament dovede u poziciju da raspravlja o finansijskom izvještaju 30 ili 40 koliko institucija u Bosni i Hercegovini.

Prema tome, mislim da bi bilo dobro da se mi ovdje malo pokušamo dogоворити око racionalnog ponašanja. Posebno je to interesantno zbog toga što mi u izvještajima reviziji dobijamo klasičне primjedbe oko ponašanja trošenja budžetskih sredstava od pojedinih institucija Bosne i Hercegovine. I ovo što reće gospodin iz revizije glavni problem je nedostatka interne regulative o trošenju sredstava. A molim vas, šta mi možemo zaključiti o tome. Devet godina treba institucijama Bosne i Hercegovine da donesu interna akta o ponašanju u trošenju sredstava. Šta mi možemo tu zaključiti? Možemo zaključiti da kažemo postoji državna revizija zakonom utemeljena i postoje državni organi koji reagiraju na izvještaj revizije.

Zbog toga bih bio takđer da podržim i dio prijedloga koji ide ovdje da se to završava na našoj komisiji. Ne može zaista Parlament od 57 dakle i jedan i drugi dom raspravljati o detaljima finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Jedino možemo kazati da podržavamo rad našega ureda za reviziju, da podržavamo njegove nalaze i da podržavamo, odnosno da zahtjevamo da organi, odgovarajući organi, mislim na Tužiteljstvo i druge organe na uočene nepravilnosti reagiraju. Evo toliko i hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Križanoviću. Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Evo, ja ću samo kratko, velikim dijelom se slažem ovo što je gospodin govorio, govorio gospodin Miro Jović. Ako pogledate izvještaj bilo koje ove državne institucije bidjećete da skoro za svaku stoji da imenovanje nije direktor vršen u skladu sa zakonom, da se sredstva troše netransparentno, da se nepoštuje Zakon o državnoj službi i ono što moram posebno da kažem da istaknem i što oko Izborne komisije BiH, gdje kaže – ne pridržavanje odredbi Zakona o sukobu interesa u institucija vlasti Bosne i Hercegovine, a to je upravo institucija koja treba i koja je vrlo često ovdje nama dostavljala izmjene i dopune zakona da nešto nije, odnosno ili je u sukobu interesa, a oni su znači ti koji se ne pridržavaju Zakona o sukobu interesa.

Tako da stvarno bi trebalo, ovo da kažem, ja ne znam kakav zaključak, ali poštujući ovo što su, što je gospoda iz revizije uradila, ali stvarno mislim da ovdje ima dosta nepravilnosti i nešto bi trebalo preuzimati da kažem protiv tih ljudi koji su to radili. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Rasprava je zaključena.

Ja će vas prije zaključaka podsjetiti na preporuke i zaključke koje je naša mjerodavna komisija donjela – devet i kada ih pročitate i kada ih svi pročitamo vidimo da, ja odavno nisam video koinzistentnije i ozbiljnije zaključke da su povodom nečega doneseni. Svaka od ovih točaka zahtjeva, definirani su i rokovi i oni i nosioci obveza i sve što treba uraditi, pa će vam samo dvije, tri pročitati.

Znači prva da Vijeće ministara, Ministarstvo financija i trezora u suradnji sa Uredom za reviziju pokrenu i o roku od 60 dana okončaju aktivnosti na donošenju pravila i procedura, nastajanja i praćenja svih proračunskih rashoda koji će biti zajedničke za sve proračunske korisnike i u tom smislu postupe po prijedlogu Ureda za reviziju.

Znači da Vijeće ministara izvrši i usklađivanje postojećih propisa koji reguliraju odgovornost za finansijsko poslovanje, da svi rukovoditelji proračunskih korisnika odmah donesu akte kojima će precizirati odgovornost za materijalno finansijsko poslovanje, da se donesu interna pravila, sve je ovdje definirano.

Možemo još prihvati ovaj deseti prijedlog, mislim da je to gospodin Džaferović podnio, a podržali gospodin Đedović, Potočnik - da svaka tri mjeseca ovaj mjerodavna komisija podnosi izvješće o realizaciji ovih sada deset zaključaka.

I mislim da smo već neki, nemojte da sve minimiziramo, već je neki pomak napravljen. Pa vidimo i zahvaljujući Uredu za reviziju i javnosti i nekim drugim stvarima. Mislim, valjda je to temeljni smisao. Ako neko nešto ima izvan toga, to trebaju uraditi druge institucije, ali uloga je Parlamenta upravo ova.

Možemo li na ovaj način prihvati ove zaključke komisije i kompletno njeno izvješće uz ovih sada deset zaključaka, za sve korisnike?

Ja molim da se Dom izjasni o tom. Glasujte sad.

Znači sa 33 glasa za, bez glasova protiv i 1 suzdržanim, dovoljnom entitetskom većinom prihvatili smo izvješće komisije sa preporukama i zaključcima, njih ukupno deset.

Time konstatiram da smo usvojili Izvješće o reviziji finansijskog poslovanja za 2003. godinu za sljedeće institucije:

- Agencija za statistiku,
- Državna granična služba BiH,
- Institut za standarde, metrologiju i intelektualno vlasništvo BiH,
- Izborna povjerenstvo BiH,
- Predsjedništvo BiH,
- Regulatorna agencija za komunikacije BiH,
- Služba za zajedničke poslove institucija BiH,
- Agencija za državnu službu,
- Agencija za unapređenje inozemnih investicija BiH,
- Arhiv BiH,
- Ministarstvo civilnih poslova BiH,
- Ministarstvo vanjskih poslova BiH,
- Parlamentarna skupština BiH,
- Pravobraniteljstvo BiH,

- Sud BiH,
- Tužiteljstvo BiH,
- Ured za veterinarstvo BiH,
- Ustavni sud BiH,
- Agencija za informacije i zaštitu BiH,
- Centar za uklanjanje mina BiH,
- Direkcija za civilnu avijaciju BiH,
- Direkcija za evropske integracije BiH,
- Direkcija za implementaciju Projeka CIPS,
- Dom za ljudska prava BiH,
- Institut za akreditiranje BiH,
- Komisija za zaštitu nacionalnih spomenika BiH,
- Ministarstvo finansija i trezora BiH,
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
- Ombudsmen za ljudska prava BiH,
- Stalni komitet za vojna pitanja BiH,
- Vijeće ministara BiH – Službe.

Ja se zahvaljujem svim zastupnicima, članovima komisije i vodstvu Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine.

Prelazimo na 17. točku, to je

Ad.17. Izvješće o stanju u obrambenim i sigurnosnim strukturama u Bosni i Hercegovini

Podnositelj je Zajednička komisija za obrambenu i sigurnosnu politiku.

Vi ste dobili ovo izvješće koje nam je dostavljeno 12.11.

Postupajući po zaključku ovog doma usvojenom na 39. sjednici, a povodom rasprave o odlukama Predsjedništva o utvrđivanju kandidata za generalske pozicije u institucijama obrane Bosne i Hercegovine.

Komisija je kao što ste vidjeli od Ministarstva obrane i Ministarstvo sigurnosti zatražila izvješće informacije.

Nakon rasprave Komisija jednoglasno prihvatile izvješća informacije koje je dobila od navedenih ministarstava koje sada čine cijelovito izvješće o stanju o obrambenim i sigurnosnim strukturama Bosne i Hercegovine i ovom domu je predložila na usvajanje ovo izvješće.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem.

Molim Dom da se glasovanjem izjasni o, gospodin Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ako sam razumio razgovaramo o izvještaju, o predlogu zaključaka i mera povodom rasprave o informaciji o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

MARTIN RAGUŽ

To je sljedjeća točka. Hvala lijepa.

Glasujemo dakle o Izvješću o stanju u obrambenim i sigurnosnim strukturama u Bosni i Hercegovini.

Molim Dom da se izjasni o ovom izvješću sa prijedlozima komisije. Glasujte sad.

Znači sa 26 glasova za, bez glasova protiv i 3 suzdžana i dovoljnem entitetskom većinom prihvatili smo Izvješće o stanju u obrambenim i sigurnosnim strukturama u Bosni i Hercegoini. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 18. točku, to je

Ad.18. Izvješće Zajedničke komisije za obrambenu i sigurnosnu politiku o prijedlogu zaključaka i mjera povodom rasprave o Informaciji o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini

Dobili ste Izvješće Zajedničke komisije koja je postupila po zaključku Doma usvojenim na 41. sjednici prigodom razmatranja ove informacije.

Vezano za ovu informaciju Komisija predlaže Domu mjere i zaključke koji su sadržani u izvješću.

Otvaram raspravu.

Gospodin Jovanović, pa gospodin Križanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Kada smo na 41. sjednici Doma imali raspravu o ovoj tački dnevnog reda, dakle stanju bezbjednosti u Bosni i Hercegovini ja sam govorio o ulozi SFOR-a u pogoršanje ili poboljšanje stanja u Bosni i Hercegovini i predložio sam konkretan zaključak. Međutim, vidim da u izvještaju Komisije tog zaključka nema.

Ja želim ponovo da istaknem i da kažem da SFOR u svojim akcijama pogoršava stanje bezbjednosti u posljednje vrijeme u Bosni i Hercegovini. Da ne ponavljam, vjerovatno ste svjedoci da se ljudi hapse, da se premlaćuju, da se odvode i oni koji što kažu nisu ni krivi ni dužni.

Dalje, takođe sam govorio o zapaljivim izjavama političara, o nije bitno kojim stvarima i mislim da su to dvije stvari koje mnogo više pogoršavaju stanje sigurnosti i bezbjednosno stanje u Bosni i Hercegovini, nego sve ovo što je navela ova komisija. I konkretno znači, ja ću biti protiv ovoga izvještaja komisije, jer čini mi se da nisu korektno odradili svoj posao. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodine Jovanoviću. Gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIC

Dakle ja neću govoriti o sigurnosnom stanju u Bosni i Hercegovini, nego ću govoriti dakle o prijedlogu ovih mjera i zaključaka od strane naše komisije.

U dobroj namjeri dakle da kažem prvo da podržavam uglavnom u cijelosti ovaj prijedlog mjera i zaključaka, a u dobroj namjeri da nešto popravim predlažem da u prvoj točci, nakon riječi "pojava" dođe točka i da se nastavi rečenica – traži se od Vijeća ministara da na temelju ovih informacija izvjesti Zastupnički dom.

Naime, opvdje je vrlo nezgrapno rečeno da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine cijeni itd. da je situacija sigurnosna u Bosni i Hercegovini loša, pa obavezuje određene organe. Vidite, ja, naprave sustavne i operativne mjere radi otklanjanja uočenih negativnih pojava. Vidite ovo, izvijeste o tome Ministarstvo sigurnosti i Zastupnički dom.

Pa, molim vas mi očekujemo od Ministarstva sigurnosti da nama to napravi, da nam da te prijedloge mjera itd. Pod Ministarstvom sigurnosti je DGS, SIP-a itd. Prema tome, ovo je vrlo nezgodna formulacija, pa ja sam ovdje i dao u pismenoj formi tu preformulaciju i mislim da ona odražava osnovne intencije, ali je vrlo, izbjegava da kažem ovu nezgodnu formulaciju.

Takođe predlažem da tačka 3. se briše jer je potpuno neaktualna. Mi tražimo inoviranje informacije u 2003. godini da bismo je razmatrali u 2005. godini što je nonsens i mislim da se trebamo okrenuti budućnosti tako da sam tačku 3 na neki način inkorporirao u tačku 4. Imam pisani prijedlog pa molim da se to konstruktivno.

MARTIN RAGUŽ

Dostavite nam. Konstruktivno je sigurno.

Želi li još neko?

Mislim da ovdje, ja ču samo iskoristiti prigodu za jednu rečenicu. Mi ipak dajemo ocjenu ovdje u prvoj točci ovog izvješća da stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini nije zadovoljavajuće.

Ja mislim da ta ocjena stoji i, a svjedoci smo svih evo sada događaja, ubojstava i svega ostalog šta se dešava, da ne nabrajamo sve u kojim dijelovima, krajevima itd. i očito je da ovaj dio, da mi tražimo da se sačini plan aktivnosti i poduzmu urgente sustavne i operativne mjere i zaista za nas važan zakon i važan je i zbog javnosti.

I uz ove sve zaključke koje ja mislim komisija zaista vrlo kvalitetno poredala, uz ovu sugestiju koju je dao gospodin Križanović, znači ja ču vam pročitati, imate pred sobom predlog zaključaka komisije i dopunu, odnosno izmjene koje predlaže gospodin Križanović u pisanoj formi.

Znači ovdje su samo promjene u prvoj točci da se traži od Vijeća ministara da na temelju ovih informacija izvijesti Zastupnički dom. Dobro. Mislim da je ovo je prihvatljivo.

Točka 2. ostaje ista.

Točka 3. bi se brisala obzirom na rokove koji se ovdje spominju.

A četvrta bi se preformulirala jel tako i glasila bi – Zastupnički dom zahtjeva od Vijeća ministara i Ministarstva sigurnosti informaciju o stanju sigurnosti svakih 6 mjeseci, a Ministarstvo sigurnosti će kada ocjeni potrebnim dostaviti Domu i posebna izvješća koja obrađuju specifične pojave u oblasti sigurnosti. Informacija treba sadržavati sve oblasti institucije SIP-a, OSA, MUP-ovi, DGS i drugo koje trebaju preuzeti odgovornost za stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Dom zathjeva od Vijeća i Ministarstva sigurnosti da informacije o stanju sigurnosti буду dopunjene pitanjima maloljetničke delikvencije, podacima o nerazjašnjenima ubojstvima po općinama od potpisivanja Dejtonskog ugovora, pitanjima zloupotrebe u radu pojedinih organa koji se odnose na nezakonito prisluškivanje pojedinih građana, te da u prijedlogu mjera jasno definiraju uzročnike destabilizacije sigurnosti. Ostali bi zaključci bili prema prijedlogu zajedničke komisije.

Možemo li prihvatiti ovo izvješće komisije sa zaključcima uz ovu dopunu koju je podnjeo gospodin Križanović?

Molim Dom da se izjasni glasovanjem sad.

Konstatiram da smo sa 25 glasova za, 1 protiv, dovoljnom entitetskom većinom prihvatili Izvješće Zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku o prijedlogu zaključaka i mjera povodom rasprave o Informaciji o stanju sigurnosti, također mjere i zaključke koje je predložila komisija uz dopunu koju je predložio gospodin Jozo Križanović. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 19. točku, to je

Ad.19. Prijedlog rezolucije o prihvatanju obveza Otavskog dokumenta sa programom djelovanja Međunarodne konferencije o populaciji i razvoju iz 2002. predlagatelja zastupnika Milorada Živkovića

On je to podnijeo 12.10. kao Prijedlog rezolucije.

Na 46. sjednici Dom je zaključkom odredio da se predložena rezolucija prethodno razmatra na komisiji.

Dobili smo izvješće komisije. Komisija je podržala tekst rezolucije i predlaže Domu da je usvoji.

Otvaram raspravu.
Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, evo upozoravaju da skratim. Pošto Poslovnik ne poznaje kategoriju da grupa predlaže rezoluciju, ja sam predložio ovu rezoluciju kao predsjednik grupe za populaciju i razvoj koju hoću svim članovima da se zahvalim, sekretaru Hasiću i nevladinoj organizaciji ....(xy) koja je prevela ovaj dokument sa engleskog jezika i pokazala da ono što se u Svijetu sada praksa privatni sektor, državne institucije nevladinih organizacija zajedno udružuju protiv ovoga što se navodi ovdje u rezoluciji i da istaknem zadovoljstvo da na desetu godišnjicu kairskog dokumenta koji je '94. u Kairu donesen, a mi kao država nažalost nismo prisustvovali kada je 179 članica tada podržalo taj dokument, a on 2002.godine u Otavi samo djelimično revidiran i napisan program akcije i određeni prioriteti. S druge strane, mi uveliko radimo po ovim pitanjima koji su navedeni ovde u dokumentu, da kažem da smo donijeli Zakon o ravnopravnosti poslova, Strategiju u borbi protiv side, edukaciju stanovništva, međutim, ovim dajemo, izražavamo političku volju da nastavimo na tom pravcu i da određena sredstva isto tako obezbijedimo. Isto tako i izražavamo političku volju da saradujemo sa drugim zemljama na realizaciji ovoga dokumenta.

Ja će vam sada, ja će vas samo potjetiti da u osam tačaka ovog dokumenta ne govori se samo o borbi protiv side, nego se on odnosi i na iskorjenje ekstremnog siromaštva i gladi, za obavezno osnovno školovanje, promociju ravnopravnosti polova i protiv zlostavljanja žena, smanjenje smrtnosti djece, poboljšanja zdravlja trudnica, zaštita prirodne okoline i globalno partnerstvo za razvoj, tao da taj dokument je mnogo širi osim onoga što je kod nas u javnosti predočeno kao samozaštita ....zdravlje i borba protiv side koji je i jučerašnji dan, 1.decembar obilježio i ja vam toplo preporučujem da ovaj dokument prihvate. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Živkoviću. Želi li još neko? Ne želi. Zaključujem raspravu.

Molim da se izjasnite o Prijedlogu rezolucije o prihvatanju obveza otavskog dokumenta sa programom djelovanja Međunarodne konferencije o populaciji i razvoju.

Glasujte sad.

Jednoglasno, sa 26 glasova smo prihvatili Prijedlog rezolucije o prihvatanju obveza otavskog dokumenta sa programom djelovanja Međunarodne konferencije o populaciju i razvoju, predlagatelja zastupnika Milorada Živkovića. Hvala lijepo.

Prelazimo na 20. točku to je,

Ad.20. Prijedlog rezolucije o odlaganju svih BH vojnih i policijskih formacija u misiju u inozemstvo, do donošenja odgovarajućeg zakona i aktivnosima u ovoj obasti, predlagatelja zastupnika Zlatka Lagumdžije

Koji su na 43. sjednici ponesena ova rezolucija od strane gospodina Lagumdžije, Krićanovića i Bešlagića. Dom je zaključkom odredio da se rezolucija prethodno razmatra u komisiji, kao što se iz izvješća Zajedničke komisije za obrambenu i sugrinosnu politiku vidjeli. Prijedlog ove rezolucije razmatran je na komisiji u dva navrata. Prvi put 06.10. nakon čega su predlagatelji dostavili inovirani tekst rezolucije, u kojem su kako su naveli uvažavali i primjedbe i prijedloge članova komisije. Drugi put 09.11. Zajednička komisija je razmatrala inovirani tekst rezolucije koji na komisiji nije prihvaćen.

Otvaram raspravu o Prijedlogu rezolucije.

Gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Poštovane kolege i kolegice, ja zaista neću koristiti ovo poslovničko pravo da govorim 20 minuta o ovoj rezoluciji, pošto smo o njoj već dugo govorili. Ali dozvolite da ipak nekoliko riječi kažem o tome, da vas potsjetim kada je došla ova rezolucija i da se osvrnem na mišljenje mjerodavne komisije odnosno Zajedničke komisije za obranu i sigurnost.

Prije svega, želio bih potsjetiti da smo ovu rezoluciju dostavili u Dom 07.09. to znači prije tri mjeseca, da je ova rezolucija nakon mjesec dana na nadležnoj komisiji bila razmatrana i da je dala određene primjedbe koje smo mi kao predlagači prihvatili i u inoviranom tekstu dakle, prihvatili gotovo sve sugestije koje smo dobili od komisije i ponovo uputili na komisiju, da bi 09.11. komisija odbacila ovu rezoluciju sa obrazloženjem, ja će citirati to obrazloženje – neusklađenost rezolucije sa postojećom zakonodavnom regulativom. O tom će nešto reći.

Prvo, želim vas potsjetiti da je našim poslovnikom formulirano da može Dom izraziti svoje stajalište o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima i potrebama i utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara ili druge institucije BiH. Dakle, postavlja se generalno pitanje da li može onda u tom smislu ikakva rezolucija biti u suprotnosti sa nekim zakonima. Ovdje se ne govori o primjeni o zakonitosti i pozivanju na zakon, nego se govori o izražavanju određenog političkog stava po određenom aktuelnom političkom problemu. Potsjećam dakle, da je 07.09. kada je plasirana ova rezolucija u Dom, dakle prije tri mjeseca, ovo bio aktuelan politički problem, jer se građani BiH čak i određenim peticijama i u javnosti oglašavali protiv slanja naših vojnika na ratište u Irak.

E sad bih želio reći nekoliko riječi o tome u čemu je protuzakonita ova rezolucija. U prvom stavu, mi kažemo Predstavnički dom donosi odluku kojom se odlaže slanje, pazite odlaže se slanje svih BH vojnika, policijskih formacija u misije u inostranstvo, dok se ne doneše odgovarajući zakon i ne usklade sve aktivnosti i sa postojećim zakonodavstvom. Ne znam šta ima tu protuzakonito. U drugom stavu kažemo Predstavnički dom iskazuje spremnost da aktivno i u najkraćim rokovima učestvuje u donošenju zakona, što smo i potvrdili je li, kao Dom, ne znam ništa šta bi tu bilo ovaj, protuzakonito.

Predsjedništvo, Vijeće ministara i nadležne institucije trebaju u skladu sa ovom rezolucijom uskladiti ranije donesene izvršne odluke za misije koje su u pripremi, a paralelno sa donošenjem cjelevitog zakona, sačiniti Parlamentarnoj skupštini jedan cjelevit plan aktivnosti itd. Ne znam ništa šta je tu. I posebno, nije protuzakonito da se apelira na Vijeće ministara da uputi, u skladu sa mogućnostima BiH određenu humanitarnu pomoć, jer mi znamo šta znači ta humanitarna pomoć, makar ona bila i simbolična, da se BiH manifestira kao jedna respektabilna članica Međunarodne zajednice i da može i želi pomagati u katastrofama.

I na kraju, bilo bi mi posebno drago da smo ovu rezoluciju pravovremeno usvojili. Ona je bila benigna, ona je bila dobromanjerna, jer je pored ostalog potakla i ubrzala donošenje i ovog zakona o kojem smo danas razgovarali.

Bilo bi mi također posebno drago da smo ovu rezoluciju sa stanovišta tačke 5 usvojili, jer bi smo i prije današnjeg prisustvovanja u dolje u Butmiru je li, ovaj, prilikom ove ceremonije preuzimanja EUFOR-a od ESFOR-a ove misije, dali do znanja da je ta misija dobro došla u BiH i stvarali jedno pozitivno ozračje suradnje sa tom misijom.

Ja znam koja će biti soubina ove rezolucije ali ponavljam, da mi je jako drago da smo bar kako je to Komisija za vanjske poslove konstatirala, dali doprinos u ubrzavanju donošenja odgovarajućeg zakona. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine Križanoviću. Želi li još neko? Ne želi. Zaključujem raspravu, gospodin Sead Avdić, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Ja planiram da u promišljanju o saglasnosti na ovu rezoluciju, jednostavno se isključimo ko to predlaže i da te uslovno rečeno, antagonizme otklonimo od jednostavno, predлагаča ove rezolucije. To znači, rezolucija je objektivno prihvatljiva u svim njenim elementima od člana 1. do člana 5. kao što smo to osudili (?) i u tom kontekstu možda bi bilo dobro, rezolucija bi bila jednostavno jedan dokument koji bi nam dao prazan prostor i mogućnost da Predsjedništvo još jedan put sagleda i da usitnu, s obzirom na pogoršanje na stanje u Iraku da se razmisli o slanju te jedinice, do daljnog dok se prilike ne dovedu u red odnosno ne smire. A ovo je prije svega humanitarna misija jedne jedinice Oružanih snaga BiH na dobrovoljnoj osnovi i principu uz vlastito potpisivanje svakoga učesnika u toj mirovnoj misiji. Što znači da ja molim, plediram još jedan put, rezolucija nije stvarno dokument koji nije prihvatljiv za ovaj Dom. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Ovdje smo znači imali činjenice da je ona razmatrana dva puta na komisiji, Zajedničkoj komisiji za obranu i sigurnost, razmatrala je Komisija za vanjske poslove,

jedan od njenih zaključaka i mislim da je time zaista dovoljno rečeno o ovoj rezoluciji, da je sam čin predlaganja ubrzao proceduru donošenja ovog zakona koji smo imali danas. A kroz ovaj zakon je smisao da se stvari rješavaju institucionalno, gospodo, a ne adhoc. Slažemo se, to smo i registrirali. Nema potrebe sad da, mislim da su stvari jasne i da ne trebamo oko ovog polemizirati, trebamo svi ono što je vrijedno u prijedozima prihvati.

Ja molim sada Dom da se izjasni o ovoj rezoluciji.

Znači glasujemo sad, o Rezoluciji o odlaganju slanja svih BH vojnih i policijskih formacija, o rezoluciji, pa dnevni red imate gospodo.

/zajednička diskusija/

MARTIN RAGUŽ

Pa izvješća su u funkciji da se zastupnici mogu određivati. Mi se izjašnjavamo o rezoluciji koju je podnio gospodin Zlatko Lagumđija odnosno gospodin Jozo Križanović i Selim Bešagić.

Molim Dom da se izjasni o ovom prijedlogu rezolucije.

Glasujte sad.

Znači rezolucija nije dobila potrebnu opću većinu i nije prihvaćena.

Hvala lijepo zastupnicima.

Prelazimo na 21. točku to je,

Ad.21. Predlog odluke o utvrđivanju prestanka mandata, zastupničkog mandata, gospodinu Nikoli Kragulju, zastupniku u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine

Vi ste dame i gospodo dobili ostavku gospodina Kragulja. Na dužnost zastupnika u ovom domu, ostavku je podnio zbog izbora na dužnost načelnika Općine Gradiška. Dobili ste Predlog odluke o prestanku mandata.

Želi li neko govoriti?

Mi smo se dužni izjasniti o

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja mislim da bi bilo ipak fer, da kažemo da je gospodin Kragulj svojim radom u ovom Parlamentu dao i dignitet Parlamentu i pokazao svjesnost tom radu. To što je otisao po funkciji, ja mu u ime svih nas čestitam i dajte da glasamo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Bešlagiću, ja sam to mislio nakon što se oddredimo o mandatu, ali evo ja ću to predložiti da ovo bude zaključak uz odluku o kojoj se moramo izjasniti.

Znači mi sad moramo glasati o Prijedlogu odluke o utvrđivanju prestanka mandata.

Glasujte sad.

Dobro, konstatiram da je sa 9 glasova za, 1 protiv, prihvaćena Odluka o utvrđivanju prestanka zastupničkog mandata gospodinu Nikoli Kragulju.

I evo, uz ovo što je gospodin Bešlagić rekao da mu se kao Dom zahvalimo na dosadašnjem radu u ovom Domu i na plenarnim sjednicama i vođenju jedne od značajnih komisija i nadamo se da će u nekim novim izborima ponovo imati šansu, a dotle će interesu njegove stranke i grupacije čvrsto braniti gospodin Špirić i gospodin Živković.

Gospođa Ahra Hadžiahmetović

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Prilika i mjesto, da govorimo na ovakav način ali dobro je da poslanici eventualno ne odlaze iz ovog Parlamenta bez i jedne riječi, ako iko to zaista zasluzuje, to je kolega Kragulj. I tim povodom, ja bih predložila možda da ga ovako jednom kolektivno nekim autobusom kao danas što smo išli u ESFOR posjetimo u Gradišci, mislim da mu damo podršku, da zna da ima podršku najvišeg zakonodavnog tijela.

No, kolegice i kolege, ja imam jednu, ja sam se recimo maloprije pitala kao i neko od vas, osim možda onih kojima je umor takvo pitanje ostavio po strani. Šta bi bilo da mi nismo npr. u ovom slučaju ovaj, izglasali i prihvtili da kažem oduzimanje mandata poslaniku? Ja želim ukazati na absurdnost Izbornog zakona u odredbi u kojoj ovaj Parlament nime od nas nije dodjelio mandat. Ali u slučajevima kada postoji sukob interesa, kao što je konkretan slučaj kolege Kragulja, koji je zbog izbora na novu dužnost, morao istupiti iz Parlamenta, onda se to treba odvijati automatizmom u radu Izborne komisije u provođenju Izbornog zakona.

I s toga, ovim povodom, ja sugeriraju i pokrećem inicijativu da se Izborni zakon promjeni u ovim absurdnim odredbama koje uopšte nisu u duhu ni našeg parlamentarnog sistema a da ne govorim nisu uskladeni sa pravilima igre i drugim zakonima. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospođi Azri Hadžiahmetović. Mislim da je ovo apsolutno na mjestu i ono što bi trebalo biti jedan od prioriteta u našem radu iduće godine, jedan ozbiljniji zahvat ne samo po ovim pitanjima koja su absurdna, nego i po pitanjima određenih izbornih rješenja u tom zakonu i nadam se da ćemo u tom poslu onda i ovakve stvari otkloniti.

Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 22. točku,

Ad.22. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju oba doma, radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH

Prijedlog zakona o osnivanju ove agencije usvojen je u različitom tekstu ovom i Domu naroda. Radi usuglašavanja identičnog teksta u Zajedničku komisiju predloženi su na Proširenom kolegiju, gospodin Adem Huskić, gospodin Filip Andrić i gospodin Petar Kunić. Pa predloženi ste.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne, ne, može neko drugi nije problem, ne mora profesor ako

BRANKA TODOROVIĆ

Oko usaglašavanja IGE

NIKOLA ŠPIRIĆ

Onda evo, evo da predložimo drugog. Ja poštujem ovo, evo hoće Lilja Milićević

MARTIN RAGUŽ

Znači, gospodin Adem Huskić, gospodin Filip Andrić i gospođa Ljiljana Milićević. Ima li nekih drugih prijedloga? Nema. Hvala vam lijepo.

Molim da se izjasnimo o prijedlogu da se gospodin Huskić, Andrić i gospođa Milićević imenuju u Zajedničku komisiju oba doma radi usuglašavanja identičnog teksta Zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH,

Glasujte sad.

Sa 31 glasom za, bez glasova protiv i 1 suzdržanim, prihvatili smo da gospodin Adem Huskić, gospodin Filip Andrić i gospođa Ljiljana Milićević budu u sastavu Zajedničke komisije za usuglašavanje Zakona o Izvozno kreditnoj agenciji.

Hvla vam lijepo.

Prelazimo na 23.točku, to je